

A Hétvezér Általános Iskola Pedagógiai Program

2024.

A Pedagógiai Programot a nevelőtestület bevonásával készítette:

Nagyrié Mészáros Beáta
igazgató

Székesfehérvár, 2024. augusztus 31.

Tartalom

1. Az iskola nevelési programja	6
1.1 A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	6
1.1.1 A Hétvezér Általános Iskola pedagógiai alapelvei:	6
1.1.2 A Hétvezér Általános Iskola pedagógiai célja.....	7
1.1.3 Feladataink.....	9
1.1.4 Eszközeink.....	9
1.1.5 Eljárások	10
1.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	10
1.3 Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	11
1.3.1 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása	12
1.4 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	13
1.5 A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai	14
1.6 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	15
1.6.1 A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek.....	15
1.6.2 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program.....	17
1.6.3 Sajátos nevelési igényű tanulók segítése	18
1.6.4 A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése	18
1.6.5 A gyermekvédelmi feladatok ellátása.....	19
1.6.6 A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység	20
1.7 Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje	20
1.8 Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel	20
1.9. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata	23
1.9.1 A vizsgaszabályzat célja	23
1.9.2 A vizsgaszabályzat hatálya	23
1.9.3 Az értékelés rendje	23
1.9.4 A vizsgatárgyak részei és követelményei	23
2. Az intézmény helyi tanterve	25
2.1 A választott kerettanterv megnevezése	26
2.2 A tantárgyaink óraszámai	26
2.3 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei	29
2.4 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	31
2.4.1 Az 1-4. évfolyam jellemzői	31

2.4.3	A felső tagozat jellemzői	32
2.5	Mindennapos testnevelés	33
2.6	A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai	33
2.7	Alkalmazott pedagógiai módszerek, témnapok, témahetek, projektoktatás	36
2.8	A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	42
2.9	Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái	43
2.9.1	Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei	43
2.9.2	Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái. Minősítési, értékelési rendszer	44
2.10	Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása	51
2.11	A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei	51
2.12	A tanulók, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei	52
2.12.1	A magatartás értékelésének elvei	52
2.12.2	A szorgalomjegyek megállapításának elvei	54
2.12.3	A jutalmazás, fegyelmezés iskolai elvei	54
2.13	A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek	55
2.14	Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei	56
2.14.1	Az iskola egészségnevelési programja	56
2.14.2	Az iskola környezeti nevelési elvei	61
3. A Komplex Alapprogram		71

A székesfehérvári **HÉTVEZÉR ÁLTALÁNOS ISKOLA** az általános műveltséget megalapozó nevelést és oktatást, a tankötelezettséget nyolc évfolyamon biztosítja.

Az intézmény címe: 8000 Székesfehérvár, Hétvezér tér 1.
Elérhetőségek:
Telefon: 06-22-504-358
E- mail: hetvezer81@gmail.com
Az iskola igazgatója: Nagyné Mészáros Beáta
Az intézmény fenntartója és működtetője:
Székesfehérvári Tankerületi Központ
Az fenntartó címe: 8000 Székesfehérvár, Petőfi S. u. 5.

Iskolánk alapelveinek meghatározásakor abból indultunk ki, hogy hazánk gazdasági és kulturális felemelkedésének kulcsa az emberi képességek kibontakoztatása.

Minden gyermeknek egyenlő jogot és lehetőséget biztosítunk saját képességei szerinti haladásához.

Minden gyermek érték számunkra, hiszünk abban, hogy az egyéni különbségek figyelembe vételével történő nevelés – oktatás minden tanuló számára szilárd alapokat teremt a továbbtanuláshoz. Az alpműveltségi tartalmak kimunkálása mellett, az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges képességeknek, kulcskompetenciáknak a kialakítása, fejlesztése, a tehetség felismerése és gondozása közös, társadalmi felelősségünk. Iskolánk ehhez a feladathoz is megfelelő kereteket nyújt.

Kiemelt szerepet szánunk az egyéni felelősség-, és kötelességvállaláson alapuló, céltudatos kompetenciafejlesztő munkának. Arra törekszünk, hogy diákjaink a magyarság és európaiság értékeit közvetítő korszerű és piacképes tudást, és emberi mintát kapjanak. Szeretnénk őszinte, becsületes, nyitott és művelt diákokat nevelni, akik büszkék lesznek arra, hogy a Hétvezér Iskola diákjai voltak.

Küldetésnyilatkozatunk:

„Olyan iskolát szeretnénk, ahol harmonikus személyiségek jó közösségekben harmonikus személyiségek kibontakoztatásán munkálkodnak magas színvonalon.”

Intézményünk az alapításától, 1981. szeptemberétől kezdve építi, fejleszti önálló arculatát, melyre jellemző a **matematika** irányultság a hozzá kapcsolódó természettudományos tantárgyakkal, valamint a **nyelvoktatás**, felölelve az anyanyelv és idegen nyelv tanításának körét, nagy gondot fordítva az informatikai ismeretek kialakítására.

Fennállásunk óta nagy hangsúlyt fektetünk arra, hogy tanulóinkból felelős, hazáját szerető állampolgár váljék. Megalapozott ismereteik, reális önismeretük és szilárd erkölcsi ítélőképességük alapján képesek legyenek önálló tájékozódásra, véleményalkotásra, cselekvésre. Örökös ökoiskola cím birtokosaként úgy neveljük tanulóinkat, hogy értéket jelentsen számukra a kultúra és az élővilág változatosságának megőrzése, a fenntarthatóságot biztosítani képes tudatos életvitel kialakítása.

Azon iskolák sorába kívánunk tartozni, amelyek tevékenyen részt vállalnak abból, hogy tanulóik az alapkészségek kialakítása után hatékony tehetséggondozó és felzárkóztató program segítségével felvételt nyerve a megfelelő középfokú oktatási intézményekbe országos összehasonlításban is megállják helyüket.

Helyi tanterveink kialakításánál figyelembe vettük iskolánk sajátosságait nemcsak az óraterv, hanem a tananyag, a képességfejlesztés, a követelményszint megállapításánál is.

1. AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA

Tevékenységünk középpontjában az a magas színvonalú nevelő-oktató munka áll, amely biztosítja tanulóink haladását a tanulók képességeinek és a szülők elvárásainak megfelelően. Törekszünk arra, hogy a diákjaink biztos alapkészségek birtokában, korszerű, használható alkalmazásképes tudásra tegyenek szert, amellyel képesek legyenek boldogulni szűkebb és tágabb környezetükben.

Az emelt szintű oktatással az érdeklődő, tehetséges tanulók számára kínálunk lehetőséget képességeik minél teljesebb kihasználására.

Az iskolánkban kialakult tanulóbarát, családias légkör segíti tanulóink képességeinek kibontakoztatását, személyiségük kiteljesedését.

1.1 A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

A 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről törvényben (Nkt) megfogalmazott célok szerint iskolánk felelőssége a gyermekek fejlődésének biztosítása – testi, értelmi, érzelmi, erkölcsi területen egyaránt – és a tanulóközösség kialakítása, fejlesztése. A nevelés-oktatás feladatát a szülőkkel osztjuk meg. Iskolánk pedagógiai kultúráját az egyéni bánásmódra való törekvés, az elfogadás, az empátia, ugyanakkor az életkornak megfelelő követelmények támasztása, az ellenőrzés és a sokoldalú értékelés jellemzi.

Az iskolai nevelés – oktatás magyar nyelven folyik.

1.1.1 A Hétvezér Általános Iskola pedagógiai alapelvei:

- a gyermeki illetve tanulói személyiségi jogok figyelembevételének elve
- a humánus emberi értékek alakításának elve
- a kellő érzelmi, akaratilag fejlődést biztosító motiváltság elve
- az egységes alapokra épülő differenciálás elve
- a fokozatosság elve
- a felelősségteljes teljesítménymérés és értékelés elve
- a tehetséggondozás elve

- esélyegyenlőség és esélynövelés elve: eltérő fejlődési ütem elfogadása, tehetségek fejlesztése, felzárkóztatás, egyéni fejlesztés, különbözőségek elfogadása
- eltérő kompetenciákkal bíró tanulók integrálásának elve

Nevelő-oktató munkánk jellemzői:

- Tevékenységközpontú pedagógia
- Életkori sajátosságokat figyelembe vevő tananyagmennyiség
- Egyéni fejlődési ütem tiszteletben tartása
- Változatos tanulásszervezési megoldások
- Kooperáció, csapatmunka erősítése
- Problémamegoldási stratégiák kialakítása
- Fejlesztésközpontúság
- Kapcsolódás a mindennapi élethez
- IKT eszközök széleskörű alkalmazása

1.1.2 A Hétvezér Általános Iskola pedagógiai célja:

Olyan diákok nevelése, akik a magas szintű tanulmányi eredményesség mellett, jól működő osztályközösségekben, az iskolai közösségbe jól beilleszkedve részt vállalnak az intézmény hagyományainak ápolásában.

Célunk tehát:

- a) Az európai, humanista hagyományokra épülő értékekkel való azonosulás fokozatos kialakítása tanulóinkban.

Ennek érdekében rész céljaink:

- olyan tanulók nevelése, akik érdeklődőek, a világ dolgaira nyitottak, a változásokra fogékonyak
- tanulási képesség fejlesztése
- szilárd, biztos alapkészségek kialakítása
- korszerű tudományos ismeretekre alapozott gyakorlatorientált tudás kialakítása

- egyéni képességeknek megfelelő foglalkoztatás (felzárkóztatás, nívócsoportok, szakkörök, emelt szint)
- a munkafegyelem, kötelességtudat, együttműködési képesség erősítése
- reális önértékelés fejlesztése
- a helyes tanulási technikák kialakítása
- az élethosszig tartó tanulás megalapozása
- a tanulók eredményes felkészítése a versenyekre, pályázatokra, továbbtanulásra
- magas színvonalú idegen nyelvoktatás
- olyan kompetenciák kialakítása, fejlesztése tanulóinkban (kommunikáció, önképzés, kooperáció, szelektív információgyűjtés), amelyek az élethosszig tartó tanulás lehetőségét biztosítják

b) A tanulók egészsége, szociális érése szempontjából kiemelt fejlesztő céljaink:

- egészséges életmód elsajátítása
- környezetkímélő magatartás kialakítása
- testileg, lelkileg, szellemileg, akaratilag, szokásrendjüket tekintve egészséges ifjak nevelése
- a szocializáció folyamatainak elősegítése
- a gyermek önmagával kapcsolatos pozitív alap-beállítódottságának építése a kritikai érzék fejlesztésével (tolerancia, alkalmazkodóképesség, tisztelet, jólneveltség, társas együttműködési képesség fejlesztése)
- a családcentrikus gondolkodás kialakítása
- a kommunikációs kultúra fejlesztése (nyelvi, irodalmi, vizuális téren is)
- szociális és műveltségi hátrányok enyhítése (napközi otthon, tanulószoba)

c) Iskolánk hagyományépítéséből adódó helyi nevelési célok:

- tanítványainkban kialakítani az egyetemes emberi értékeket, a nemzethez való tartozást (városunk, szülőföldünk megismerése)
- lokálpatriotizmus erősítése, tekintettel Székesfehérvár kiemelkedő történelmi múltjára és jelenleg is betöltött szerepére

- fenntartjuk és ápoljuk az iskolánkban kialakult hagyományokat mind a kultúra, mind a közösségi élet területén
- az esztétikus környezet kialakítására és megőrzésére való igény kifejlesztése
- a művészeti nevelés kiemelt feladata a vizuális kommunikációs képességek fejlesztése, (rajzpályázatok) nyelvi, irodalmi kommunikáció (irodalmi színpad), zenei képességek fejlesztése (énekkar, hangszeres zene)
- kétoldalú kapcsolatok építése közösségekkel, gazdasági és szakmai szervezetekkel
- iskolánk hagyományainak megfelelően keressük a lehetőségeket a nemzetközi kapcsolatok ápolására, az iskolánkban tanított idegen nyelvek minél szélesebb körű használatára, más országok kultúrájának megismerésére
- tanulóink a kommunikációs lehetőségeket kiszélesítve tevékenyen részt vesznek a diákönkormányzat, az iskolai fórumok, a városi és az országos diáktanács munkájában

1.1.3 Feladataink

- tanulóinkat alkalmazásképes tudáshoz juttatni;
- fontos hogy a tanítás a nevelés érdekét szolgálja;
- minden tanuló képességeit meg/el kell ismerni;
- minden tanulótól megkövetelni mindazt, amit kihozhat magából.

1.1.4 Eszközeink

Folyamatos tevékenységi formák:

- következetes tanári magatartással és követelményrendszerrel dolgozunk a sikeres nevelő-oktató munka érdekében;
- folyamatos és kitartó munkára készítjük tanítványainkat;
- folyamatosan értékeljük a tanulók munkáját és az eredményekről a tanulót és a szülőket folyamatosan tájékoztatjuk.

Nevelőtestületünk pedagógusaival szembeni elvárások:

- Nevelő legyen és nem csak oktató. Nagyon fontos, a magas szintű szakmai tudás, de a pedagógus legfontosabb feladata a nevelés.
- Munkájában legyen következetes, nem részrehajló.
- Felelősséget vállal a rábízott tanulókért, tárgyakért, oktatási eszközökért.
- Odaadóan végzi munkáját, melyet hivatásának tekint.
- Egyéniségével és helyes önismeretével is igyekszik nevelni.

- Kollégáiról a tanulók előtt tisztelettel beszél.
- Folyamatosan fejleszti magát pedagógiai és erkölcsi téren.
- Saját szakterületén nyomon követi a tudomány fejlődését.
- A tantárgyához tanmenetet készít. A tanmenetet a gyermekcsoport összetételének, haladási ütemének megfelelően korrigálja.

1.1.5 Eljárások

- Minden diák egyéniség, ezért külön meg kell keresni a fejlesztésének, nevelésének optimális lehetőségét.
- A gyermekek jobb megismerése végett nagy figyelmet kell fordítani a tanulók családjával való kapcsolattartásra.
- A tanár feladata, hogy minden tanítványában megkeresse azt, amiben tehetséges, támogassa kiteljesedését. Figyeljen rá, és erősítse azokat a területeket, ahol fejlesztésre szorul.

1.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az iskolának a személyiségformálásban betöltendő feladatköre az utóbbi években jelentős változáson ment át. A pedagógusi tevékenység ismeretátadói funkciója mindinkább háttérbe szorult, viszont új feladatok születtek a személyiségformálás területén. A társadalmi problémák a családi körben is megjelentek és az ebből adódó hiányosságokat az iskolában kell pótolni.

A személyiségfejlesztésben, az önkép kialakításában, a kreativitás, a problémamegoldó képesség fejlesztésében, a csoportba való beilleszkedésben az osztálynak, mint közösségnek elsődleges szerepe van. Ezért a közösség-, és jellemformálásban az osztályfőnöknek nagyon fontos szerepe van.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos konkrét feladataink:

- Kudarctűrő, sikerre vágyó, és ennek érdekében tenni akaró, közösségben is gondolkodni tudó diákok nevelése;
- Önismeret, a tanulók saját személyiségének fejlesztésére vonatkozó igény, kitartás, szorgalom, céltudatosság kiépítése;
- Az alapvető emberi értékek megismerése, tudatosítása, meggyőződéssé alakítása.
- Legyen cél a belülről motivált, önálló tevékenységre képes tanulói magatartás kialakítása;
- Nemzeti értékek és hagyományok tisztelete;
- A szülőhely, a lakóhely, a haza múltjának, jelenének megismerésével a hazaszeretet érzésének felébresztése, erősítése. Sikeres „Határtalanul” pályázatok esetén „Nemzeti összetartozás – HATÁRTALANUL!” témanap megtartásán keresztül.
- Kultúrák iránti nyitottság kiépítése;

- Szociális képességek fejlesztése: az emberi együttélés szabályai, együttműködési készség, önálló véleményformálás és kommunikáció, konfliktus-megoldási technikák
- Értelmi képességek fejlesztése: önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek, önálló tanuláshoz szükséges motiváció, a világ megismerésére való igény kialakítása
- Egészséges személyiség formálása: egészséges életmód, egészségvédelem tudatosítása, testileg és mentálisan is egészséges személyiséggé válás, önbizalom, kudarc-tűrés, kezdeményező-készség, vállalkozókészség.

A pedagógusokkal szembeni elvárások a tanulók személyiségfejlesztésének területén:

- Önálló értékrend kialakítását segítő, nyitottságra törekvő pedagógusi magatartás
- A diákok a saját személyiségéhez, képességeihez és diáktársai teljesítményéhez egyaránt viszonyító minősítés;
- Fejlődjön az értékelés igazságossága, motiváló hatása;
- A személyes példamutatás a munkában és a személyes kapcsolatokban is érvényesüljön.

1.3 Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A sikeres egészséges életmódra nevelés hozzásegíti a tanulókat az egészséges testi-lelki állapot megéléséhez.

Az iskola feladata, hogy ösztönözze a tanulókat

- a helyes táplálkozásra,
- a mozgásra,
- a stressz kezelés módszereinek alkalmazására.

A családdal együttműködve fel kell készíteni a tanulókat

- az önállóságra
- a betegségek megelőzésének lehetőségeire
- a közlekedési szabályok betartására
- a testi higiéné szabályainak betartására
- a veszélyes anyagok, veszélyes körülmények felismerésére
- a váratlan helyzetek kezelésére.

Magyarország népegészségügyi helyzetének legfontosabb problémái közismertek:

Mindezen tünetek kialakulása már óvodás korban megkezdődik, de 6 -18 éves korban gyorsulnak fel, ezért már az általános iskolákban is védekezni kell ellenük.

Ennek eszközei a korosztály képességeinek és sajátosságainak megfelelő szinten végzett

fejlesztés, nevelés, melynek legfontosabb céljai a következők:

- az egészséges életmód választását megkönnyítő környezet kialakítása;
- informálás az egészséges életmódról;
- a passzív és aktív dohányzás, elektromos cigaretták, tudatmódosító szerek elleni fellépés bátorságának kialakítása;
- az energiabevitel és felhasználás egyensúlyának kialakítása;
- a közétkeztetéssel egyeztetve a helyes táplálkozás megismertetése, bevezetése;
- a mozgás örömeinek megismertetése és ezen keresztül a rendszeres mozgás szokássá tétele;
- a felelősségteljes szexuális viselkedés elsajátítása;
- a mértékletesség, mint egyik legfontosabb egészségvédelmi alapelvek megismertetése, gyakorlása.

A célok csak rendszeres, kitartó munkával és személyes példamutatással érhetők el. Hatásuknak a mindennapokban, az egyes tanórákon is érvényesülniük kell, hiszen csak a kellően tartós behatástól várható a kívánt hatás elérése.

1.3.1 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása tanítási órákon (osztályfőnöki, biológia és testnevelés óra) és délutáni csoportfoglalkozásokon valósul meg.

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja:

- a tanulók megtanulják a kisebb sérülések szabályos ellátását
- feltalálják magukat kisebb balesetek esetén (kit kell értesíteni, hogyan kell rögzíteni stb.)
- legyen természetes a tanulók számára a segítségnyújtás

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának formái:

- a) védőnő vezetésével interaktív módon tanulják az elsősegélynyújtás alapjait
- b) külső szakember (pl. mentős) előadást illetve gyakorlati bemutatót tart a tanulók számára

1.4 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A tanulói közösségek kialakítása és fejlesztése során iskolánk együttműködik a Szülői Szervezettel. A családnak is feladata elősegíteni a gyermek közösségbe történő beilleszkedését.

Minden pedagógus, de kiemelten az osztályfőnök feladata a rábízott tanulócsoport közösségi fejlesztése, az együttműködés. A magatartási szabályok elsajátításával és betartásával összefüggésben komolyan kell építenünk a házirend előírásaira, a jogok és kötelességek alkalmazására. Támaszkodnunk kell a diákönkormányzat működésére. A diákönkormányzatot irányító pedagógus segítségével az iskolaközösség fejlesztése is feladatunk. Az évente megrendezett diákközgyűlés is teret ad a közösségformálásnak.

A közösség részeként az egyénnek az alábbi jellemzőkkel rendelkeznie:

- jóakarát, bizalom, őszinteség
- a különbözőség tisztelete
- a mindennapi élet értékrendjének következetes vállalása
- a másik ember iránt tanúsított megértés, segítőkészség, szolidaritás, figyelmesség, udvariasság

A közösségfejlesztő tevékenység fontos színterei:

- osztályszintű rendezvények: sport, kulturális programok, kirándulások;
- iskolai ünnepélyek, megemlékezések;
- diákönkormányzat rendezvényei, hagyományok ápolása. (golyaavató, Mókás mikulás, farsang, Hétvezér Nap, ballagás)

1.5 A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza. *A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg.*

- a tanítási órákra való felkészülés
- a tanulók dolgozatainak javítása
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az (esetleg) elmaradó és a helyettesített órák vezetése
- osztályozó vizsgák lebonyolítása
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése
- a tanulmányi versenyek szervezése, lebonyolítása
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása
- a gyermekvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízza meg minden tanév júniusában, a következő tanévre, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját.

- Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: (digitális) napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatait.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola szociális segítőjével.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, megsegítésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.

1.6 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

1.6.1 A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

A tehetséggondozás elválaszthatatlan részét képezi a színvonalas oktatásnak. Iskolánk hagyományai megkövetelik, hogy pedagógiai programunkban ez a tevékenység kiemelt helyet kapjon.

Céljai:

- Minden diákunk tehetségének felismerése és felkarolása
- Tehetségfejlesztés, eredményes verseny-felkészítés
- Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatása
- Az általános iskolában tanult ismeretek szintetizálása

Lehetőségei:

- emelt szintű képzés megszervezése
- szakköri foglalkozások
- csoportbontások
- felzárkóztató foglalkozások

A tehetséggondozást elsősorban az emelt szintű osztályok, csoportok biztosítják. A matematika irányultság jellemző iskolánkra. Helyi tantervünkben minden alsós évfolyamon a szabadon tervezhető keretből ötre, a felsős évfolyamokon (7-8. évfolyam) négyre növeltük a matematika órák számát, a választható emelt szinten pedig heti 6 órát határoztunk meg.

Iskolánk másik sajátossága a nyelvtanítás, beleértve az anyanyelv és az idegen nyelv tanítását is, ezért e tantárgyak a helyi óratervek kialakításában is hangsúlyt kaptak. A szülői igények és a hagyományok alapján angol és német nyelvi csoportokat alakítunk ki 1. évfolyamtól. A tehetségesebbek felső tagozatban emelt szinten tanulhatják az idegen nyelvet.

Külön figyelmet és évenkénti újragondolást igényel a 7. és 8. évfolyam osztályainak kialakítása a helyi óratervek és az emelt szint alapján. Jellemző, hogy a hatosztályos gimnáziumok matematika és idegen nyelvi osztályaiba nagy létszámban nyernek felvételt tanulóink. A tehetséggondozást folytató emelt szintű osztályok, csoportok átrendeződnek. A nálunk maradt 7 – 8. osztályos tanulók komoly versenytársai a gimnáziumba került diáktársaiknak. Számukra is biztosítani kell azt a lehetőséget az óraszámokkal, az esélyegyenlőség alapján, amelyet a gimnázium nyújt ugyanennek a korosztálynak. Így fontos az emelt szintű matematika és idegen nyelvi csoportok „megerősítése” a tehetségek fejlesztése szempontjából. A tehetséggondozást segíti elő a csoportbontásokban történő oktatás: idegen nyelv (angol, német,) digitális kultúra, matematika (lehetőség szerint magyar nyelv és irodalom) tárgyak esetén.

Iskolánkban nagy hagyománya van a különböző tanulmányi versenyeken való részvételnek. A versenyeztetés fontos motiváló erő is. Tehetséges tanulóinkat ösztönözzük és segítjük a tanulmányi versenyeken való részvételre. Az évenkénti eredmények (városi, megyei, országos helyezések) igazolják törekvéseinket.

- Legszélesebb tanulói réteget a háziversenyek érintik. (matematika, magyar nyelv és irodalom, olvasópályázatok, idegen nyelv, természettudomány, sudoku)
- Saját szervezésű iskolán kívülre mutató versenyek:
 - Zrínyi Ilona Matematika Verseny vármegyei forduló 2 – 12. évfolyam
 - Móra – Hétvezér Műveltségi Vetélkedő 4. évfolyam
 - Matematika vármegyei verseny 4. évfolyam
 - Matematikaverseny 2. évfolyam, vármegyei
 - VilágnyelvÉsz vármegyei idegen nyelvi verseny 5-8. évfolyamon
 - DigiKaland verseny
 - Tekergő természettudományi verseny 3-8. évfolyam
 - Bolyai Természettudományi Verseny Pannónia-Észak körzet
 - Kenguru Matematikaverseny

- e-Hód HÓDítsd meg a biteket!
- Méh-Ész Logikai verseny
- Megyei Matematikaverseny (MATEGYE)

Az egyéni foglalkozás órakeretének szinte felét a versenyek felkészítésére használjuk fel.

A 8. évfolyamosok számára kimeneti mérést szervezünk. A tanórán kívüli foglalkozások közül a tehetséggondozás, a képességek kibontakoztatása elsősorban szakkörön, énekkaron, sportfoglalkozásokon valósul meg.

A tanulmányi versenyek, amelyeken tehetséges/tehetségígéret tanulóinkat nevezünk, az adott tanév munkatervében szerepelnek. A nevezési díjakat a szülő, vagy az alapító okiratának megfelelően a Hétvezér Alapítvány fedezi.

A kiemelkedő eredményeket elért tanulóinkat az iskolavezetés elismerésben az alapítványunk pedig jutalomban részesítik.

1.6.2 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program

Az iskola fontos feladatának tekinti, hogy a tanulási kudarcnak kitett tanulókat kiszűrje. Ez az iskolavezetés, és minden pedagógus feladata.

Alkalmazott módszerek: naplók ellenőrzése
 osztályfőnökök és szaktanárok jelzései
 egyéni és csoportos elbeszélgetések, interjúk
 mérések (fejlesztőpedagógus,
 iskolapszichológus)

A tanulók felzárkóztatását segítő módszerek, programok:

- a szülő értesítése, elbeszélgetés, tanácsadás a gyermek felzárkóztatásával kapcsolatban
- tanórai differenciálás
- a tanuló megismertetése különböző tanulási módszerekkel
- az alsó tagozaton biztosított korrepetálási lehetőségek optimális kihasználása
- a személyiség minél alaposabb megismerése, segítő beszélgetések
- a tanuló gátlásainak oldása, reális önismeret, önértékelés kialakítása, fejlesztése
- pedagógiai szakszolgálat igénybevétele
- a tanulás támogatása preventív módja a szenzomotoros komplex mozgásfoglalkozások
- 3 labdás kaszkád

A módszer függ a probléma jellegétől, a tanuló életkorától és az iskola lehetőségeitől.

1.6.3 Sajátos nevelési igényű tanulók segítése

Iskolánk szakmai alapkézikönyve szerint feladatunk a sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelése-oktatása. A SNI tanulók nyilvántartása, vizsgálataik nyomon követése a fejlesztő pedagógus feladata. A fejlesztőpedagógus a Pedagógiai Szakszolgálat munkatársaival együttműködve, a Szakértői Bizottság véleménye alapján a konduktorral/az utazó gyógypedagógussal/az iskola gyógypedagógusával a tanuló fejlesztéséhez egyéni fejlesztési tervet készít. A fejlesztési terv végrehajtásába a pedagógusok az egyéni szakterületük alapján részt vállalnak. Ezt a dokumentációjukban (tanmenet, tematikus terv, óraterv) jelzik, tervezik, és a fejlesztőpedagógussal/konduktorral/az utazó gyógypedagógussal/az iskola gyógypedagógusával együttműködve évente legalább egy alkalommal rögzítik a fejlesztés eredményét.

1.6.4 A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése

Tanítványaink többsége jól szocializált társadalmi rétegek gyermekei közül kerül ki, de az utóbbi években nálunk is emelkedett a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők aránya. Ez a változás a társadalomban végbemenő folyamatok következménye. A beilleszkedési, magatartási zavar biztos jele annak, hogy tanítványunk valamilyen szociális problémával, családi bizonytalansággal, életviteli nehézséggel küzd és ez a személyiségében, megnyilvánulásaiban is nyomot hagy.

Az alsós osztályokban ezek a kisgyermekes rendszeresen részesülnek egyéni vagy csoportos fejlesztő foglalkozásban, amelyet az osztálytanító és a fejlesztőpedagógus végez. Ez a tevékenység nagymértékben megkönnyíti az egyéni bánásmódot igénylő gyermekek integrálódását. Így figyelemmel tudjuk kísérni fejlődésüket.

Szükség esetén a Pedagógiai Szakszolgálat Megyei Szakértői Bizottság és Tagintézményének vizsgálatát kérjük. Javaslatainkra élünk a törvény adta lehetőséggel, és hosszabb felkészülési és beszámolási időt biztosítunk vagy mentesítjük az értékelés és minősítés alól a tanulót vagy iskolapszichológusi támogatással élünk. Az egyéni foglalkozásra a törvény által biztosított órakeretből nyílik lehetőség, ahol elsősorban nem a követelmények maradéktalan elsajátítására, hanem az iskolai közösségi életbe való beilleszkedésre történik a felkészítés. Az osztályközösségbe érkező új tanulók befogadását figyelemmel kísérjük és segítjük.

Feladataink:

- Az osztályban tanító pedagógusok és a szülők bevonása a probléma megoldásába
- egyéni bánásmód a tanulóval szemben, személyre szabott feladatok
- segítségnyújtás a szabadidő hasznos eltöltésére
- baráti társaság figyelemmel kísérése
- szakember segítségének igénybevétele

1.6.5 A gyermekvédelmi feladatok ellátása

A társadalmi tendenciák azt mutatják, hogy tanulóink egyre több negatív hatásnak, veszélynek vannak kitéve.

A gyermek-és ifjúságvédelmi tevékenység minden pedagógus feladata.

Az iskolai gyermekvédelem az első és legfontosabb jelzőrendszer, hiszen a gyermekek problémája itt észlelhető először a mindennapokban.

Ennek érdekében az osztályfőnökök, pedagógusok:

- Igyekeznek minél alaposabban megismerni a tanuló személyiségét, családi hátterét, körülményeit, baráti és társas kapcsolatait.
- Igyekeznek tájékozódni a családok szociális helyzetéről, a munkanélküli szülőkről
- Kapcsolatot tartanak karitatív szervezetekkel
- A gyermekek szabad idejének és társas kapcsolatainak alakulásában segítséget adnak (napközi, tanulószoba, városi szervezésű programok stb.).
- Kiemelten figyelnek a szünetek, a nyári táborozás lehetőségeire
- Tanácsot adnak a problémás gyermekek továbbtanulásához
- Együttműködnek a gyermekjóléti szolgálattal, szakszolgálatokkal, illetve a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal a megelőzés és megszüntetés érdekében.
- Figyelemmel kísérik az igazolatlanul hiányzó tanulókat, keresik a hiányzás okát
- Nyilvántartják a HH, HHH és tartósan beteg tanulókat.

Munkánkhoz segítséget kapunk az Alba Bástyá Család- és Gyermekjóléti Központtól, amely iskolai szociális segítőt biztosít iskolánk részére.

Feladata a veszélyeztetettség felismerése, a probléma megelőzése, lehetőség szerint kezelése. Folyamatosan egyeztet a pedagógusokkal, az iskolapszichológussal és az iskolavezetéssel is.

Gyermekjóléti team alakult meg a gyermekek védelme érdekében, melynek tagjai az igazgató, az igazgatóhelyettesek, az iskolai szociális segítő, az iskolapszichológus és a védőnő.

A team lehetséges tevékenységei:

- cselekvési terv kidolgozása komplex problémakezelést igénylő esetben;
- közös esetmegbeszélés, alkalmanként érintett pedagógus bevonásával;
- közösségfejlesztő foglalkozások tartása;
- tanácsadás szülőknek;
- pedagógus konzultáció;
- előadások a nevelőtestület és/vagy a szülői közösség számára.

1.6.6 A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Az osztályfőnökökön keresztül évente feltérképezzük a szociális hátrányokkal küzdő gyermekeket és problémáikat.

- Az iskolai étkezés igénybevételenek figyelemmel kísérése szerint feltárhatók a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények.
- A napközi otthon és a tanulószobai ellátás szociális funkciókat is teljesít.
- Felkutatjuk a nyári táborozások lehetőségeit hátrányosabb helyzetben lévő gyermekek, családok részére.
- A gyermekjóléti és karitatív szervezetekkel szoros kapcsolattartásra törekszünk.

1.7 Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje

A tanulók a kérdéseiket, javaslataikat, véleményüket írásban, vagy szóban, egyénileg vagy csoportosan a választott képviselőik útján közölhetik. A diákönkormányzat vezetőjén keresztül juttathatják el az iskolavezetéshez, a nevelőtestülethez vagy a szülői szervezethez.

A tanulók a 2011 évi CXCV. törvényben és a 20/2012 EMMI rendeletben szabályozott jogukat a diákönkormányzat vezetőin keresztül, a diákönkormányzat vezetőségi ülésein gyakorolhatják.

1.8 Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel

1. A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkatervről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat vezetője, illetve az osztályfőnökök tájékoztatják.

A tájékoztatás módja:

- Igazgató: évente egy alkalommal a diákközgyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésein

- Diákönkormányzat vezetője: havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésein
 - Osztályfőnök: osztályfőnöki órákon
2. A tanulót és szüleit a tanuló haladásáról, fejlődéséről a szaktanárok folyamatosan tájékoztatják.
 3. A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról
 - az iskola igazgatója évente legalább két alkalommal a szülői szervezet képviselőinek gyűlésén, vagy iskolai szintű szülői értekezleten;
 - az osztályfőnökök az osztály szülői értekezleteken, illetve szükség esetén folyamatosan tájékoztatják.
 4. A szülők és a pedagógusok együttműködésének fórumai:

Szülői értekezlet

Feladata:

- a szülők és az osztályfőnök közötti folyamatos együttműködés kialakítása
- a szülők tájékoztatása
 - az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről
 - a közoktatás változásairól
 - a helyi tanterv követelményeiről
 - az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról
 - saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, magatartásáról
 - az osztály tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről
 - az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről
- a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskolavezetősége felé.

Fogadó óra

Feladata:

- a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, ezen keresztül pedig egy tanuló tanulmányi előmenetele, magatartása, konkrét fejlesztési lehetőségeinek vizsgálata (szabadidő hasznos eltöltése, tanulási szokások, továbbtanulás stb.)

Nyílt tanítási óra

Feladata:

- a szülő betekintést nyerhet a nevelő-oktató munka mindennapjaiba, személyesen megismerheti a tanítási órák rendjét, tájékozódhat gyermeke osztályközösségben elfoglalt helyéről.

A szülői értekezletek és a fogadó órák rendjét az éves munkaterv tartalmazza.

A szülők kérdéseiket, kéréseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg először az érintett pedagógussal, osztályfőnővel, illetve választott képviselőik útján közölhetik az iskolavezetéssel, nevelőtestülettel vagy a szülői szervezet vezetőségével.

Az iskola egyéb kapcsolatai:

1. Hálózati együttműködések:
 - Alba Innovár
 - Tehetségpont
 - Ökoiskolák
 - Referencia intézmények
 - Smart referencia iskolák
2. Arany János EGYMI
3. Bolyai Csapat Kft
4. MATEGYE Alapítvány: Zrínyi Iona Matematikaverseny megyei szervezése
5. ZALAMAT: Kenguru Matematikaverseny szervezése
6. HEROSZ Állatmenhely
7. Humán Szolgáltató Intézet
8. Gaja Környezetvédelmi Egyesület
9. Karitás Székesfehérvár
10. Móra Kiadó
11. Népegészségügyi Szakigazgatási Szervek
12. Pedagógiai Oktatási Központ
13. Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata
14. Székesfehérvári Szakképzési Centrum
15. Szegényeket Támogató Alapítvány (SZETA)
16. Társintézmények

1.9. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata

1.9.1 A vizsgaszabályzat célja

Egységes elbírálás és követelményrendszer betartása

1.9.2 A vizsgaszabályzat hatálya

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett *tanulmányok alatti vizsgákra*, azaz:

- *osztályozó vizsgákra,*
- *javítóvizsgákra*

vonatkozik.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

A vizsgák megszervezésében a 20/2012 EMMI rendelet 64.§és 65.§ az irányadó.

Javítóvizsga:

- Időpontja aug. 15-31. időszakra esik.
- A pontos időpontot az igazgató június 30-ig kijelöli.

Osztályozó vizsga:

- Írásban kell kérni.
- Az igazgató a vizsgára történő jelentkezéstől 15 napon belül kijelöli az osztályozó vizsga pontos időpontját, és kijelöli a 3 tagú vizsgabizottságot.

1.9.3 Az értékelés rendje

- Az írásbeli, vagy szóbeli vizsga lehetőségéről a tantárgy jellegétől függően a 3 tagú vizsgabizottság dönt.
- A vizsgán szerzett érdemjegyről a 3 tagú vizsgabizottság dönt.

1.9.4 A vizsgatárgyak részei és követelményei

- Javító és osztályozó vizsga bármelyik tantárgyból szervezhető.
- A követelményeket az adott tantárgy tanterve határozza meg.

1.10. Az érdemjegyek rögzítése a tanulmányi rendszerben

A 20/2012. EMMI rendelet 7.§ 1aj) szakasza alapján a pedagógusnak legkésőbb az értékelés közzétételétől számított 2. munkanapon rögzítenie kell a tanuló által szerzett érdemjegyet a Kréta elektronikus napló felületén.

2. AZ INTÉZMÉNY HELYI TANTERVE

Fejlesztési területek – nevelési célok (NAT)

- **Erkölcsei nevelés:** A tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségbe illeszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra, önálló, felelős életvitelre való felkészítés segítése.
- **Nemzeti öntudat, hazafias nevelés:** A tanulók ismerjék nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Sikeres „Határtalanul” pályázatok esetén „Nemzeti összetartozás – HATÁRTALANUL!” témanap megtartásán keresztül.
- **Állampolgárságra, demokráciára nevelés:** A tanulók tudják, hogy a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság, és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi.
- **Önismeret és társas kultúra fejlesztése:** A tanulók képessé váljanak érzelmeik hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra.
- **Családi életre nevelés:** Az iskola kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése.
- **Testi és lelki egészségre nevelés:** A tanulóknak legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére.
- **Felelősségvállalás másokért, önkéntesség:** A tanulóknak alakuljon ki a segítő magatartás, a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység.
- **Fenntarthatóság, környezettudatosság:** A tanulók számára meghatározóvá váljék a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás.
- **Pályaorientáció:** Az iskolának átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Biztosítani kell, hogy a tanulók kipróbálhassák képességeiket, elmélyülhessenek az érdeklődésüknek megfelelő területen.
- **Gazdasági és pénzügyi nevelés:** A tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén.
- **Médiatudatosságra nevelés:** A tanulók értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. Ismerkedjenek meg a média működésével, a valóságos és a virtuális, a

nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint e különbségek jogi és etikai jelentőségével.

- **Tanulás tanítása:** A pedagógus felelőssége, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével hozzáféréssel kapcsolatban.

A fejlesztési területek, nevelési célok

- beépülnek az egyes műveltségterületek, tantárgyak követelményeibe, tartalmaiba;
- tantárgyak részterületeivé válnak;
- önálló tantárgyként jelennek meg;
- osztályfőnöki órák témakörei;
- tanórán kívüli foglalkozások részeként vannak jelen.

2.1 A választott kerettanterv megnevezése

Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyam számára

Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyam számára

2.2 A tantárgyaink óraszámai

A választott kerettanterv tantárgyait és kötelező minimális óraszámait, a szabadon tervezhető órakeret terhére megemelt, illetve a szabadon választható tantárgyak óraszámait az alábbi táblázatok tartalmazzák. Az etika tantárgy tanulása a jogszabályoknak megfelelően kiváltható a hit-és erkölcsstan tantárgy választásával.

Felmenő rendszerben a 2020/2021 tanévtől az új (NAT 2020.) kerettantervnek megfelelő óraszámok:

Műveltségi ter.	Tantárgyak	1.évf.		2.évf.		3.évf.		4.évf.		5.évf.		6.évf.		7.évf.		8.évf.	
		alap	sz.t.	alap	sz.t.	alap	sz.t.	alap	sz.t.	alap	sz.t.	emelt	alap	sz.t.	emelt	alap	sz.t.
M. nyelv és irod.	Magyar nyelv és irodalom	7	1	7	1	5	1	5	1	4		4		3	1	3	
	Matematika	4	1	4	1	4	1	4	1	4		4		3	1	3	1
Történelem és áll.polgári ism.	Történelem									2		2		2		2	
	Állampolgári ismeretek															1	
	Hon és népismeret											1					
Etika/ hit és erk.tan	Etika	1		1		1		1		1		1		1		1	
	Kömv. ism.				1		1										
Term. tudomány és földrajz	Természet-tudomány								2		2	1					
	Kémia											2	1				
	Fizika													1		2	
	Biológia													1		2	
	Földrajz													2		1	
Id. nyelv	Idegen nyelv					2		3		3		3		3		3	
Művészetek	Ének-zene	2		2		2		2		2		1		1		1	
	Vizuális kultúra	2		2		2		1		1	1	1		1		1	
	Dráma és színház																1
Technológia	Technika és tervezés	1		1		1		1		1		1		1		1	
	Digitális kultúra				1		1		1		1		1		1		1
Testnevelés és egészségfejlesztés	Testnevelés	5		5		5		5		5		5		5		5	
	Közösségi nevelés (OKI)								1		1		1		1		1
	Összes alap	22		22		22		23		27		26		28		26	
	Szabadon tervezhető		2		2		2			1		2		2		2	
	emelt szint										2		2		2		2
	összesített óraszám		24		24		24		25		26		26		30		30

Évfolyam	Összes magyar nyelv és irodalom óra/hét	Magyar nyelv óra/ hét	Irodalom óra/hét
1.	8	4	4
2.	8	4	4
3.	6	2	4
4.	6	2	4
5.	4	2	2
6.	4	2	2
7.	4	2	2
8.	3	1,5	1,5

A Nemzeti Alaptanterv az iskola feladatát alapvetően a nemzeti műveltség, az egyetemes kultúra közvetítésében, az erkölcsi érzék és a szellemi-érzelmi fogékonyság elmélyítésében jelöli meg.

Olyan képességek kialakítása a cél, amelyek alkalmassá tesznek a megismerésre, a munkavállalásra, az együttműködésre, az önálló életvezetésre. A hangsúly az információ dömping kezelhetetlensége miatt a képességfejlesztésre tevődött át.

Ennek érdekében a tanulócsoporthok időkeretét tanórákra, egyéni képességfejlesztésre, minél sokoldalúbb tehetségkibontakoztatásra, tehetséggondozásra használjuk az alábbiak szerint.

1-4. évfolyam:

- felzárkóztató foglalkozások egyéni felzárkóztató program alapján: 1. és második évfolyamon heti 2 óra/osztály
- választható idegen nyelvi foglalkozások
- választható szakkörök
- választható sportfoglalkozások

5-8. évfolyam

- alapszinten is növeltük eggyel a matematika órák számát
- a magyar nyelv és irodalom tantárgy óraszámát 1-7. évfolyamon legalább 4 órában határoztuk meg (szabadon tervezhető keret terhére)
- 5. évfolyamon növeltük a rajz óraszámát (szabadon tervezhető keret terhére)
- 6. évfolyamon növeltük a természettudomány óraszámát (szabadon tervezhető keret terhére)
- 5. évfolyamtól szabadon választható emelt szintű matematikaoktatást valósítunk meg
- 5. évfolyamtól szabadon választható emelt szintű idegen nyelvvoktatás vezetünk be angol és német nyelvekből.

A rendelkezésre álló órakeretből (Nkt 6. melléklet) biztosítjuk a csoportbontást: idegen nyelvek, digitális kultúra, emelt szintű matematika tantárgyakból, és a választható egyéb foglalkozások számára. A csoportok meghatározása tanévenként történik a tanulói létszámok és a felhasználható órakeret függvényében évfolyami szinten gondolkodva.

2.3 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

A helyi tantervekhez a munkaközösségek választják a tankönyveket és segédleteket.

A tankönyvválasztás elveinél fontos szempontok:

Tartalmi megfelelés:

- segítse a korszerű ismeretekre alapozott gyakorlatorientált tudás kialakítását
- a tananyagtartalom legyen kompatibilis a NAT tananyagtartalmával és illeszkedjék az iskola helyi tantervéhez
- érvényesüljön az iskola sajátossága
- szaktárgyi szempontból korszerű és tudományosan megalapozott ismereteket tartalmazzon
- a szemléltetés feleljen meg a tanulók életkori sajátosságainak
- a feladatok legyenek változatosak típus és nehézségi fok tekintetében

Formai megfelelés:

- nyelvezete, betűmérete, a szöveges rész terjedelme feleljen meg a tanulók életkori sajátosságainak
- a tanulók könnyen eligazodjanak a szerkezetében, jelrendszerében
- az ábrák segítsék a valóság megismerését, a feladatmegoldást, a téma feldolgozását

Egyéb szempontok

- lehetőleg külön taneszközök nélkül is használható legyen
- legyen több évfolyamra kidolgozott
- lehetőleg tartóstankönyv legyen
- legyen digitálisan hozzáférhető
- megfelelő legyen az ár/érték arány

A tankönyvválasztás a szakmai munkaközösség felügyelete mellett, a szaktanár joga és kötelessége.

A 2011.évi CXC törvény (Nkt) 46.§ (5) pontja szerint az állam biztosítja, hogy a tankönyvek térítésmentesen állnak a tanulók rendelkezésére.

Taneszköz- és tankönyvellátás

Az egyes évfolyamokon a különböző tantárgyakhoz szükséges tanulói taneszközök kiválasztását a szakmai munkaközösségek felügyelik. A taneszközökről a szülőket a

bizonyítványosztáskor, ill. az iskola honlapján tájékoztatják az osztályfőnökök, a szaktanárok. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetére a szülő feladata.

A kötelező eszközjegyzéket a 20/2012-es EMMI rendelet 2. melléklete tartalmazza.

A kötelező eszköz és felszerelési jegyzéken felül igyekszünk gyarapítani iskolánk eszköztárát, melyekkel a különböző kompetenciaterületek fejlesztését segíthetjük. Ehhez a forrásokat a fenntartón kívül az iskolai alapítvány (Hétvezér Alapítvány), és a pályázatok biztosítják.

2.4 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

2.4.1 Az 1-4. évfolyam jellemzői

Az alsó tagozaton indul az alapkészségek és képességek kialakítása; a különböző adottságú testi, pszichikai fejlettségű és eltérő szociális környezetből érkező gyermekek sokoldalú fejlesztése; az iskoláskor szokásrendszereinek megalapozása. Ebben a szakaszban az osztályokkal 2 tanító foglalkozik. Elsősorban az ő munkájukat segíti az iskola fejlesztőpedagógusa és a pedagógiai asszisztens. Tapasztalataink alapján az iskolakezdés nehézségeinek áthidalására játékos, fejlesztő foglalkozásokat szervezünk évente a nagycsoportos óvodásoknak, sőt ezeket első évfolyamon is folytatjuk. Az idegen nyelvvel való ismerkedés (angol, német) 1. osztálytól választható foglalkozás. Vállalkozó tanítóink a számolási készségek fejlesztéséhez tanítják a szorobán használatát, és minden évfolyamon alkalmazzák a „Sakkpalota program” módszereit, eszközkészletét tanórákba beépítve, illetve tanórán kívüli foglalkozásokon egyaránt.

Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény - elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerül a NAT elveiből következő motiválási és a tanulásszervezés folyamat.

A 3-4. évfolyamon heti egy digitális kultúra órában ismerkednek a gyerekek a különböző informatikai, telekommunikációs eszközökkel. Az idegen nyelvet kötelezően tanítani a negyedik évfolyamon kezdjük.

Az 1-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása:

- Fokozatosan átvezetjük a gyermeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe.
- Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait.
- A mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával segítjük a tanítási tanulási folyamat sikerességét.
- Fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív/interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.
- Az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani.
- Az önálló tanulás képességét erősítjük az önismeret alakításával, a fejlesztő értékeléssel,

az önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával.

2.4.3 A felső tagozat jellemzői

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása. Felső tagozaton **az 5. évfolyamon** elkezdődik a matematika tehetséggondozás is. Városi beiskolázással indítunk matematika irányultságú, emelt szintű csoportokat és elindul az emelt szintű idegen nyelvoktatás. Kialakulóban van egy elsődleges irányultság a gyermekek érdeklődésének megfelelően (idegen nyelv, természettudományok).

Több tehetséges tanuló a 6. osztály befejezése után elkezdi a hatosztályos gimnáziumot. Ez az előző évekre visszatekintve általában egy osztálynyi tanulót érint.

A felső tagozat **hetedik-nyolcadik évfolyamán** folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaorientációra.

Itt már minden tanuló előretekint és készül a továbbtanulásra. Átrendeződik a matematika emelt szintű csoport és az idegen nyelvet tanulók csoportbontása is. A tehetségesek számos tanulmányi versenyen mérettetik meg magukat és érdeklődésüknek megfelelő szakköröket választanak. Ez a korosztály adja a gerincét a diákönkormányzatnak.

Az 5-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása:

- Az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni.
- Az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával is kívánjuk segíteni.
- Az önálló tanulás képességét, a pályaorientációt erősítjük az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban.
- A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása.

- Fontos feladatunk:
 - a kreativitás fejlesztése,
 - az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés,
 - a tanulók egészséges terhelése,
 - érési folyamatuk követése,
 - személyre szóló, fejlesztő értékelésük;
- A pedagógiai céljaink megvalósulását segítjük:
 - a tanulók személyiségének, erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával,
 - a helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával;
 - a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával;
 - a mentális képességek célirányos fejlesztésével;
 - az önálló tanulás és az önművelés alapozásával.

2.5 Mindennapos testnevelés

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg a következő módon:

- napi legalább 1 testnevelés óra keretében szervezzük meg osztályonként, melyből legfeljebb heti 2 óra váltható ki
a sportról szóló törvény szerinti igazolt sportolói jogviszonyban álló versenyző tanuló kérelmére – versenyengedély birtokában – a sportszervezet keretei között szervezett edzéslátogatás igazolásával, amennyiben a testnevelés órát közismereti óra nem előzi meg vagy nem követi
- azokon az évfolyamokon ahol az úszásoktatás felételei nem teljesülnek, heti 1 alkalommal legfeljebb 2 testnevelés órát egy tanítási napon összevonással szervezhetünk meg.

2.6 A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai

Választható tantárgyak:

Alsó tagozat:

Az 1-4. évfolyamon nincs választható tantárgy.

Felső tagozat

A tanulók számára választhatóként kínáljuk fel az emelt órászámú matematika-, illetve idegen nyelvoktatást. (Ld. óraterv)

A tanulók túlterhelését elkerülendő a szabadon választható emelt szintek közül a tanulók csak az egyiket választhatják.

A választásukat a szülők aláírásukkal megerősítik és tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne.

Választható egyéb foglalkozások 1-4. évfolyam:

- Napközis foglalkozás 16.00 óráig.
A napközis foglalkozás legfontosabb feladatai:
 - a tanulók felügyelete
 - a házi feladat elkészítése
 - a másnapra való készülés
 - az egyéni tanulási technikák kialakításának segítése
 - személyiségformálás, közösségépítés
 - a tanulók szabadidejének hasznos eltöltése
 - szabad levegőn való mozgás, játék biztosítása
- Szakkörök:
 - az egyéni képességkibontakoztatás, képességfejlesztés szinterei
 - fontos feladatuk a tehetséggondozás
 - a szakköri kínálatot az éves munkaterv tartalmazza
- Felzárkóztató foglalkozások
- Énekkar
- Sport foglalkozások
- Idegen nyelvvvel való ismerkedés

Választható egyéb foglalkozások 5-8. évfolyam:

- Tanulósobai foglalkozás 16.00 óráig.
A tanulósobai foglalkozás legfontosabb feladatai:
 - a tanulók felügyelete
 - a házi feladat elkészítése
 - a másnapra való készülés
 - az egyéni tanulási technikák kialakításának segítése
 - a tanulók szabadidejének hasznos eltöltése
 - szabad levegőn való mozgás, játék biztosítása
- Szakkörök:
 - az egyéni képességkibontakoztatás, képességfejlesztés szinterei
 - fontos feladatuk a tehetséggondozás
 - a szakköri kínálatot az éves munkaterv tartalmazza

- Felzárkóztató foglalkozások
- Felvételi előkészítő foglalkozás
- Énekkar
- Sport foglalkozások
- Idegen nyelvvvel való ismerkedés

A pedagógusválasztás szabályai:

A választható foglalkozások körét a szakmai munkaközösségek írásbeli javaslata alapján állítjuk össze. Szakkörökre, sportkörökre, énekkarra szeptember 10-ig módosíthatják a jelentkezésüket a tanulók. Ezen foglalkozások indítása csak megfelelő számú jelentkező esetén lehetséges. A választható órák, foglalkozások lehetőségével minden tanuló élhet. A választás önkéntes.

Ha a tanulót kérelmére felvették valamely foglalkozásra, a tanítási év végéig köteles azon részt venni. Az igazgató minden év április 15-ig elkészíti és közzéteszi a tájékoztatót a meghirdetésre kerülő választható tantárgyakról (idegen nyelv, informatika, emelt szintű idegen nyelv és matematika) A választott tantárgyat oktató pedagógus személyéről a tanulók a jelentkezéskor tájékoztatást kapnak, de a tantárgyfelosztás csak a tanév elején válik véglegessé. A jelentkezés írásban, a tanuló és a szülője vagy gondviselője együttes aláírásával írásbeli nyilatkozattal történik május 20-ig.

A jelentkezés kapcsán érvényesül a tanulónak a pedagógusválasztáshoz való joga.

A választott órán való részvétel a tanítási év végéig kötelező. A választott tanórai foglalkozást az értékelés és minősítés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mint a kötelező tanítási órát.

A tanuló egy évben egyszer az igazgató engedélyével megváltoztathatja döntését. Ez a megszerzett osztályzatot nem érinti. Változtatás esetén a tanulónak különbözeti vizsgát kell tenni az újonnan választott tantárgy előző évi tananyagból.

2.7 Alkalmazott pedagógiai módszerek, témnapok, témahetek, projektoktatás

A kompetencia alapú oktatás

Kulcskompetenciák (NAT)

Anyanyelvi kommunikáció: magában foglalja a fogalmak, gondolatok, érzések, tények, vélemények kifejezését, értelmezését, megőrzését és közvetítését szóban és írásban, valamint a helyes, öntudatos és alkotó nyelvhasználatot.

Idegen nyelvi kommunikáció: gondolatok, érzések, tények, vélemények megértése, kifejezése, értelmezése idegen nyelven és különböző tevékenységi formákban.

Matematikai kompetencia: kialakításához elengedhetetlen a matematikai gondolkodás, az elvonatkoztatás és a logikus következtetés. E kompetencia összetevőit alkotják azok a készségek is, amelyekre támaszkodva a mindennapi problémák során a matematikai ismereteket, módszereket alkalmazzuk.

Természettudományos és technikai kompetencia: az ismereteknek és készségeknek azt a rendszerét jelöli, amelynek a megfelelő szintje lehetővé teszi, hogy megfelelő ismeretek és módszerek felhasználásával leírjuk és magyarázzuk a természet jelenségeit, folyamatait.

Digitális kompetencia: Az IKT által hozzáférhetővé tett, közvetített tartalmak magabiztos, kritikus, etikus használata, a társas kapcsolatok, a munka és a szabadidő terén.

Szociális és állampolgári kompetencia: lehetővé teszi, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudást felhasználva aktívan vegyünk részt a közügyekben.

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia: segíti az embert, hogy igyekezzon megismerni tágabb környezetét, és ismeretei birtokában képes legyen a kínálkozó lehetőségek megragadására.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség: magában foglalja az esztétikai megismerést, illetve az elképzelések, élmények, érzések kreatív kifejezésének elismerését, befogadását a hagyományos művészetek nyelvén, és a média segítségével is.

Hatékony önálló tanulás: azt jelenti, hogy az ember képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni, egyénileg és csoportban egyaránt.

A kompetencia-alapú oktatás a képességek, készségek fejlesztése, az alkalmazásképes tudást középpontba helyező oktatás

Kompetencia:

- Felkészültség, amely alkalmassá tesz arra, hogy különböző helyzetekben hatékonyan cselekedjünk.
- Az az értékes tudás, amely felhasználható a valós problémamegoldó helyzetekben, és a további tanulásban is.

A kompetencia elemei

- **Tantárgyi ismeretek**
Az elsajátítandó tantárgyi ismereteket a helyi alaptanterv tartalmazza
- **Általános készségek, képességek**
Az alapvető készségek, képességek fejlesztése nem kötődik tantárgyhoz. Nem az ismeret átadásra, hanem a képességek fejlesztésére helyeződik a hangsúly, és ez lehet tantárgytól független, tehát bármelyik tantárgyi ismeretanyaghoz kapcsolódva megoldható.

Tantárgytól függetlenül olyan módszereket kell választani a tanulók képességeinek fejlesztésére, amelyek figyelembe veszik a tanulók egyéni sajátosságait, az osztályközösségek szintjét és az ismeretközlés tartalmát. Ennek megfelelően javasolt tanulás-szervezési módszerek alapját a kooperatív technikák adják:

differenciálás

a párban történő tanulás

csoport munka

tanulópárok

- **Motívumok**

A tanulás során érvényesülő legjellemzőbb motívumok (Füle Sándor nyomán)

Mi motivál?	Milyen tevékenységen keresztül?
Játék	Non-verbális kommunikációs gyakorlatok
Közlési szükségletek	Szövegalkotás
Önkifejezési szükségletek	Rajzolás, rajz és meseírás
Szereplésszükséglet	Vers- és prózamondás
Önálló tanulás lehetősége	Feladatlapok, tesztek
Versengés	Gyorsolvasási gyakorlatok

Teljesítmény (siker)	Helyesírás, nyelvtanulás
A felfedezés öröme	Logikai műveletek végzése
Érdekesség	Film, zene, mese
Humor, jókedv	Viccek olvasása
Életszerűség	Információs szövegek olvasása
Élményszerűség	Művészeti alkotások feldolgozása

- Specifikus készségek, képességek
- Attitűdök

A tanulási motiváció a tanulásfejlesztés alapköve. Motiváció nélkül nincs tanulás. A tanulásfejlesztési munka alapvető célja, hogy a diákok belsőleg motiváltak, önmaguk által kitűzött, illetve elfogadott célok elérése érdekében tanuljanak.

A kompetenciaalapú oktatás szervezési feladatai

A foglalkozások megszervezhetők hagyományos tanórai és tantermi formában, de eltérő módon is: projektoktatás, modulok alkalmazása, erdei iskola, múzeumi foglalkozás, könyvtári foglalkozás, művészeti előadások, kiállításokhoz kapcsolódó foglalkozás, stb.

A kompetencia alapú oktatás megvalósítását segítő módszerek

Napjainkban az iskolától a gyakorlatias, naprakész információk átadását, az életben jól hasznosítható tudás közvetítését várják. A tanár szerepe a tanulási folyamat megszervezésére, támogatására irányul. Ebben a folyamatban a tanulók aktív részvételére helyeződik a hangsúly, ez pedig a kompetencia alapú oktatás módszereinek alkalmazását jelenti.

Differenciált tanulásszervezés

Minden gyerek más, eltérőek a képességeik, teljesítményüket nagyban befolyásolja a családi háttér, illetve az iskolai környezet. Nyilvánvaló, hogy a sikeres nevelő-oktató munka érdekében differenciálni szükséges.

A differenciálás célja, hogy az egyes tanulók egyéni szükségleteihez igazítsuk a tananyag tartalmát, szerkezetét és az oktatás módszerét. A differenciálás feltétele a pedagógus magas szintű módszertani kultúrája.

A differenciált fejlesztés lehetőségei az iskolában:

Differenciálásról akkor beszélhetünk, ha a foglalkozások megszervezésének alapját az egyéni tempó, az egyéni képességek fejlesztése, az egyéni problémák feltérképezése adja.

A differenciálás szempontjának megválasztása a pedagógus kompetenciája. A tanulási folyamat hatékonysága nem a tanulócsoporthoz tartozó összteljesítményén, hanem az egyes tanulók fejlődésének ütemén mérhető.

Párban történő tanulás

Lényege a gondolatcsere. A tanulók közösen, egyenrangúan a kölcsönösség jegyében dolgoznak a feladaton. A jó együttműködés aktivitásukat növelő tényező. Tanulópár esetén a tudásban magasabb szinten álló tanuló segíti a kevésbé jót. A tanuló megtapasztalhatja mivel küszködik a kevésbé jó társa, és miközben segít, a saját képességeit, tudását is fejleszti.

Részben egyénre szabott tanulás

A módszer alkalmazása során ismerni kell a tanuló előzetes tudását, valamint meg kell győződni arról, hogy képes önállóan dolgozni.

Több tanuló kap azonos feladatot a tanulás folyamán, az elsajátítás menetében kialakul az egyéni tanulási módszere. A gyermek pozitív beállítódása növeli a teljesítményét, önértékelése fejlődik. Ha a tanulónak problémája van, nem nélkülözhető a tanári segítség, ami egyénre szabott kell, legyen.

Csoportmunka

A pedagógus közvetve irányítja a tanulási folyamatot. a szervezés célja a „több tanuló többet tud” elv érvényesülése, a tanulók kognitív fejlődésének irányítása, továbbfejlesztése, figyelembe véve az előzetes ismereteket, képességeket. Az információk feldolgozásában domináns szerepe van a tevékenykedtetésnek, a különböző viselkedési formák gyakorlati alkalmazásának.

A csoportmódszer nagyon alkalmas az empátikus készségek, a szociális kompetenciák, a tolerancia fejlesztésére is. A tanulási folyamat során a gyerekek belső szorongása csökken, a közös tapasztalatszerzés során pedig nő a tanulási kedvük.

Kooperatív tanulás

Együttműködő tanulás, amely nem azonos a hagyományosan használt csoportmunkával. Az ismeretszerzésnek ebben a formájában nem a tanár a tudás forrása, sokkal inkább facilitátori feladata van. Feltétele a nyitott, elfogadó, toleráns pedagógiai attitűd, amely az alkalmazás során még erősödik.

A kooperatív tanulás hatásai:

- egyenlő esélyt biztosít a hátrányos helyzetű és/vagy lassabban haladóknak is a munkában való részvételre;
- toleranciára, elfogadásra, egymás segítésére nevel, tehát háttérbe helyezi a versengést, egymás legyőzését, kiszorítását;
- négy alapelve, az egyenlő részvétel, a az építő egymásrataltság, a párhuzamos interakciók és az egyéni felelősség, minden feladattípusnál megtalálható;
- örömmel és kedvvel végzett munkát eredményez;
- alkalmas az iskolai kudarcok nagymértékű csökkentésére, a tanulási kedv és sikerélmény – ebből következően – az eredményesség biztosítására;
- olyan feltétlenül fontos és elengedhetetlen képességeket fejleszt, mint a figyelem, empátia, felelősségvállalás, önzetlen segítség, kommunikáció, szervezőkészség;

Projekt módszer

Olyan ismeretszerzési folyamat, amely az elsajátítást egy alkotófolyamat részeként és eredményeként valósítja meg. A projekt egy olyan sajátos tanulási egység, tanulási technika, amely a megismerés fő forrásává az önálló és csoportos tanulást teszi. A projektmunka során a tanár szerepe az irányítás helyett inkább az együttműködést segítő, az egyes munkafolyamatokat koordináló és tanácsadói szerepkör. Itt is nélkülözhetetlen a tanár tudatossága, munkaszervező képessége.

Jellemzői:

- Kommunikáció központúság
- Biztosítja a kommunikációval kapcsolatos ismeretek, szabályszerűsége, normák megtanítását és gyakorlását, hiszen a feladatmegoldások, az ellenőrzés, az értékelés folyamatos kommunikációt feltételez minden résztvevő között.
- Tevékenység-centrikusság
- Rendszeresség
- Kutatószemlélet

Az eredményes kompetenciafejlesztő munka érdekében tanulóink erdei iskolai programban vehetnek részt. Az erdei iskola részletesen kidolgozott programja az adott évfolyam

tananyagához kapcsolódik, az iskola nevelési-oktatási célkitűzéseinek megvalósulását, a tanulók sokoldalú fejlesztését szolgálja.

Az részletes programot az adott tanulócsoport pedagógusai készítik el, és az igazgató hagyja jóvá. Erdei iskola a mindenkori költségvetés függvényében a fenntartó előzetes engedélye esetén kerül megszervezésre.

Erdei iskolai programot kizárólag tanítási évben, munkanapokra, legfeljebb három nap (két éjszaka) időtartamban lehet szervezni, előzetes kötelezettségvállalás engedélyezésének birtokában.

Sakkpalota program

Az alsó tagozaton alkalmazzuk a „Sakkpalota” képesség-, készségfejlesztő programot, amennyiben a szülők vállalják gyermekeik számára a taneszközök megvásárlását. Minden évfolyam legalább egy osztályában alkalmazzuk ezt a módszert, mely támogatja a gyermek személyiségfejlesztését, a tehetséggondozást, a kritikai gondolkodás fejlesztését.

További célok:

- memóriafejlesztés
- kreativitás
- problémamegoldó képesség fejlesztése
- sakk-alapismeretek elsajátítása
- összefüggések, globális folyamatok felismerése
- gyakorlatias szemlélet kialakítása
- viselkedészavaros gyermekek segítése az oktatásba való beillesztésbe

Felső tagozaton a sakk választható egyéb foglalkozások keretében folytatható.

Okosterem, digitalizáció

A mai kor a digitalizáció világa – robotok, különböző okoseszközök vesznek körbe. Szakmai és tárgyi eszköztárunkban is nagy lépést jelentett egy okostanterem felszerelése és a benne rejlő lehetőségek kiaknázása. A tanórai célú mobiltelefon használat mellett az így kapott lehetőségek: okoseszközök, tablet, laptop, interaktív kijelző, padlórobotok, Lego robotok , 3D nyomtató nemcsak a korszerű tudásátadást segítik, hanem a tantárgyak közti integrációt is tanórai és tanórán kívüli foglalkozások keretében egyaránt.

Témanapok, témahetek

Részben az országosan a tanév rendjében meghirdetett témanapok, témahetek, részben saját szervezésű és kidolgozású, nem szigorúan a tanórai keretekhez alkalmazkodó projektnap, mely hozzájárul a pedagógia program és a tantervek megvalósításához ugyanakkor lehetővé teszi a tapasztalati úton való tanulást és a tantárgyak közötti összefüggések, tantárgyköziség láttatását.

- Magyar Diáksport Napja
- PÉNZ7
- Digitális Témahét
- Fenntarthatósági Témahét
- Humán hetedhét
- Humán Projektnap
- Sakknap – csatlakozás a Világsakkfesztiválhoz

2.8 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Az esélyegyenlőségi intézkedések célja, hogy intézményünkben továbbra is magas szintű maradjon az oktatás eredményessége, hatékonysága, ugyanakkor továbbra is mindenki számára biztosított legyen a minőségi oktatáshoz való egyenlő hozzáférés, az iskola használható tudást, valamint a tudás és képességek folyamatos fejlesztését megalapozó alapkészségeket adjon minden gyerek számára.

Az esetleges tanulási kudarc okainak feltárása tanulási képességek felmérése szakértők bevonásával, logopédus, pszichológus, képességvizsgáló központ véleményének kikérésével folyamatosan nyomon követhető. A feltárt probléma szakszerű kezelése elsősorban a következő foglalkozási formák hangsúlyozásával történik.

- Tanórai differenciált feladatok alkalmazása
- Tantárgyi korrepetálás
- Képességfejlesztő foglalkozások

Ugyanakkor a tanórai differenciálás és a képességfejlesztő foglalkozások a kiemelkedően tehetséges gyermekek fejlődését is szolgálják.

Feladataink:

- Egyenlő esély biztosítása minden gyermek, tanuló számára a pedagógiai

szakszolgálatok igénybe vételére.

- Gondoskodni arról, hogy az intézményben teljes körű legyen a kompetencia alapú nevelés-oktatás.
- Törekedni kell a korszerű oktatásszervezési eljárások működtetésére alkalmas iskolai mikro- és makro-környezet kialakítása.
- Törekedni kell az osztálytermi berendezések fejlesztésére a kooperatív technikák folyamatos alkalmazásához.
- Integrált nevelés, inkluzív intézményi szemlélet kialakítása.
- A szabadidős programok széles választékának megteremtése a hátrányos helyzetű tanulók bevonásával.
- A kompetenciamérések segítségével lehetővé válik az egyes tanulók képességei, készségei kibontakozásának nyomon követése, és egyéni fejlesztésre is lehetőség nyílik.

2.9 Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

2.9.1 Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei

Az iskola első évfolyamába minden olyan gyermeket fogadunk, aki az adott tanévben tanköteles korba lép, köznevelési törvényben leírt feltételeknek megfelel. Elsődleges szempontnak kell tekintenünk a körzethatárok szerint hozzánk tartozó gyermekek felvételét. Az életvitelszerűen körzeten kívüli gyermekek felvételénél előnyben kell részesíteni a hátrányos helyzetű tanulókat. Amennyiben az iskola nem tudja fogadni az összes jelentkezőt, akkor az érintett csoportba tartozók között sorsolással dönt. A sorsolás lebonyolításának szabályait a Hétvezér Általános Iskola házirendje tartalmazza.

Az iskola magasabb évfolyamára lépés általános feltétele, hogy a tanuló a helyi tanterv minimum követelményeit teljesítse.

Az 5. évfolyamon induló emelt szintű idegen nyelvi csoportok a sávos nyelvoktatás során kialakult nívó csoportok alapján szerveződnek. A csoportok szintfelmérés alapján átjárhatók.

Az 5. osztályos matematika emelt szintű városi beiskolázású tanulócsoporthoz jelentkezés alapján, a matematika tantárgy legalább jó érdemjegye alapján, illetve a tanulmányi versenyeken elért eredményes szerepléssel lehet bejutni. A későbbi években külön szintfelmérés szerint lehet bekapcsolódni ebbe az osztályba, tanulócsoporthoz.

Ha a felsőbb évfolyamokra olyan tanuló iratkozik az iskola körzetéből, aki más tanterv szerint haladt korábban, akkor korosztálynak megfelelő évfolyamra kerülve türelmi időt kap. Felzárkóztató programmal segítjük. Ha szükséges (a szaktanárok döntenek el) osztályozó vizsgát kell tennie az adott tárgyból, miközben korcsoportjával együtt halad.

A tanévtől eltérő ütemű továbbhaladásra az igazgató adhat engedélyt.

A felsőbb évfolyamra lépéshez szükséges teljesítmény megállapításában döntő a minimális követelményszint elérése. A folyamatos minősítés, értékelés és a tanév végi mérések kombinációját alkalmazzuk. A továbbhaladásról 2 – 8. évfolyamon az osztályozó értekezlet dönt.

Javítóvizsgára a Nkt előírásai szerint kerül sor.

2.9.2 Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái.

Minősítési, értékelési rendszer

A mérés

Iskolánk fontosnak tartja a méréseket, a folyamatellenőrzést és kimeneti vizsgáztatást. Szerves összekapcsolódásuk és rendszerbe foglalásuk, valamint folyamatos működésük megteremtheti a tanulói teljesítmények állandó figyelemmel kísérését és a hiányok időbeni észlelését, korrigálását. Lehetővé teszi a tanári teljesítmények eredményességének és az iskolai munka hatékonyságának minősítését.

A bemenet mérései azt a célt szolgálják, hogy az iskolába érkező és tanulmányaikat megkezdő 1. évfolyamosok iskolakészültségi fokát megállapítsuk. Ez is jelzi az iskola teendőit, további feladatait, jelzésül szolgál az érkezők képességeiről és a várható teljesítményükről. Arra is lehetőséget ad, hogy az iskola teljesítményéről információt kapjunk.

Ha a későbbi teljesítmény a bemenetkor mértnél alacsonyabb, az iskola önvizsgálatra kényszerül, ha a teljesítménycsoportok eredménye magasabb, jelzi, hogy kihoztuk a gyerekekből a képességeiknek megfelelő teljesítményt.

A folyamatellenőrzés a minőség-ellenőrzés legfőbb eszköze, és az iskolai munka belső szabályozásának döntő eleme. Eredményeként megállapítható a napi iskolai oktatómunka szintje, s megítélhető az aktuális tudásszint. Módot ad az egyszeri tanulói megméréstetésre, hogy hol tart az adott tudás elsajátításában, s milyen teendők állnak még a nevelő előtt a kívánatos – vagy legalább a továbbhaladáshoz elégséges – tanulói teljesítmény eléréséig.

A kimeneti mérés lehetőséget teremt az iskola és az egyes tanulók eredményeinek az összevetésére az előző teljesítményeikhez képest.

A méréseket az iskolavezetés, a munkaközösség-vezetők és az igazgatóság által megbízott pedagógusok (mérést koordináló csoport) végzik az osztályban tanító nevelő jelenlétében. Az értékelést a munkaközösség-vezető, a mérést koordináló csoport, vagy az igazgatóság végzi.

Formái: dolgozatírás, beszámolás szóban és írásban, teszt beszámoló, feladatlap, kísérlet, önálló alkotás elkészítése.

Mérési rendszerünk:

Bemeneti mérés

Minden tanév szeptemberében az 1. évfolyamba érkező gyerekek képességeinek fejlesztendő területeinek feltérképezése: DIFER mérés.

Folyamatmérések

- A 2. évfolyam végén az elemi készségek vizsgálata.
Osztályszinten: írás, olvasás, számolás mérése
Iskolai szinten: matematika, szövegértés mérése
- A 4. évfolyamon az eszközjellegű alapkészségek színvonalának a megállapítása.
Osztályszinten: olvasástechnika, helyesírás mérése
Iskolai szinten: matematika, szövegértés mérése
- A 6. évfolyamon a gondolkodási műveletek és logikai munkaformák alkalmazásában jártasságot ellenőrizzük, vizsgáljuk a kellő ütemű olvasást és a feldolgozott prózai szövegek kifejező olvasását
Iskolai szinten: matematika mérése

A folyamatmérések eredményei tájékoztató jellegűek.

Kimeneti mérés

A 8. évfolyam végén irodalomból, matematikából minden tanuló, idegen nyelvből pedig az idegen nyelvet emelt szinten tanulók kötelező kimeneti mérésen vesznek részt. A részletes előírásokat a mérési szabályzat tartalmazza.

A nevelési eredménymérések kötelező alkalmai:

A méréseket és az eredmények feldolgozását a pedagógusok végzik.

- A 3. évfolyam kezdetén az elemi szokások állapotának vizsgálata.
- Az 5. évfolyamban – amennyiben az iskola anyagi lehetőségei engedik – az osztályok szociometriai összetételének, a tanulók kapcsolódásainak vizsgálata.
- A 7. évfolyam mérései a legfőbb emberi értékrendhez való viszonyulást vizsgálják.

Értékelési rendszerünk

A tanulók értékelésének helyi rendszere

Az értékelést megalapozó ellenőrzés célja:

- a tanulók minősítése
- visszajelzés a szülőknek, az iskolának a tanuló tudásáról, az esetleges hiányosságokról
- az önértékelés képességének kialakítása
- személyiség fejlesztése

Az ellenőrzés és az azt követő értékelés legyen

- pedagógiailag kifogástalan
- folyamatos, rendszeres, tervszerű és aktuális
- kiszámítható, nem kampányszerű
- sokoldalú, vegye figyelembe a tanuló valamennyi pedagógiai szempontból fontos tevékenységét
- módszertanilag változatos
- konkrét, objektív és igazságos, szükség esetén méltányos
- lehetőség szerint kollektív (vegye figyelembe az osztályközösség véleményét is)
- természetes velejárója a tanulási folyamatnak, ne kísérje túlzottan feszült légkör

Az ellenőrzés és értékelés során figyelembe kell venni a tanulók életkori sajátosságait, a tantárgy jellegét, a tanuló önmagához viszonyított fejlődését is.

Az osztályzás nem lehet a fegyelmezés, büntetés eszköze.

A beszámoltatás, értékelés formái:

- szóbeli: beszélgetés, összefüggő felelet, kiselőadás, stb.
- írásbeli: feladatlap, teszt, dolgozat, témazáró, stb.
- gyakorlati: munkadarab, gyűjtőmunka, sportteljesítmény, bemutató.

Mindezekből kiválasztva a pedagógus maga tervezi meg az ellenőrzést, értékelést, ügyelve a szóbeli és írásbeli formák helyes arányaira. (Az esetleges speciális ellenőrzési formákat a helyi tantervek tartalmazzák.)

A tanulók egyenletes terhelését szem előtt kell tartanunk. Ez az egy osztályban tanítók szoros együttműködését, folyamatos kommunikációját, összehangolt munkáját kívánja meg.

Az értékelési funkciók:

- *Diagnosztikus:* Egy folyamat elején annak feltárására irányul, hogy a diákok milyen előzetes ismeretek, képességek birtokában vannak, amelyek a csoport és az egyén tanulási folyamatának tervezéséhez szükségesek. Ennek eredményeként meghatározhatjuk a differenciálás mértékét, pótolhatjuk az előzetes ismeretek, képességek hiányát. Lehetővé teszi a pontos tervezést.
 - Tanév elején helyzetfelméréshez
 - 1. évfolyam elején (bemeneti mérés)
 - Egy-egy témakör kezdetekor
- *Formatív, fejlesztő:* tanév közben a tanulási folyamatban való előrehaladásról ad információt, és lehetővé teszi a fejlődés mértékéhez szükséges egyéni korrekciót.
 - Szóbeli: beszélgetés, összefüggő felelet, kiselőadás, versmondás, stb.
 - Írásbeli: feladatlap, teszt, dolgozat, stb.
 - Gyakorlati: munkadarab, gyűjtőmunka, sportteljesítmény, bemutató, számítógépes munka, stb.
- *Szummatív:* egy-egy témakör, tanítási-tanulási periódus végén regisztrálja az eredményeket.
 - Egy-egy témakör zárásakor feladatlappal, teszttel, dolgozattal, stb. írásban; összefüggő felelettel, beszélgetéssel, stb. szóban
 - Évfolyam végén alapkészségek mérése feladatlappal

Az értékelés módjai:

Szöveges értékelés

Alapelveink:

A szöveges értékelések elkészítésekor a következőket tartjuk fontosnak:

- A pedagógusok együtt, közösen átgondolt szempontrendszer alapján értékelnek, mely összhangban kell legyen, a NAT-tal és a helyi tantervi rendszerrel.
- A megszólításnál, a szöveg megformálásánál tekintetbe vesszük, kinek szól az értékelés. Elsősorban a gyerekeknek szóljon.
- Törekszünk az egyértelmű, pontos, nyelvi és stilisztikai szempontból igényesen

megfogalmazott, közérthető írásra.

- A szöveges értékelés nem teljesítményelvű. Miközben nem mondunk le a hagyományos ismeretszerzésben elért eredmények értékeléséről, a társas kapcsolatok, az önismeret fejlődését és még számos szociális kompetenciát egyenrangúnak tekintünk az intellektuális teljesítménnyel.
- Törekszünk arra, hogy minél teljesebb kép, sokféle érték derüljön ki a gyerekekről, ezért vizsgáljuk tevékenységüket, viselkedésüket, munkájukat, megnyilvánulásait minél többféle szituációban.
- Értékelésünk sugalmazza azt az elvárást, amely szerint a gyermek legyen aktív részese a fejlődésének, vállaljon felelősséget, szerepet saját tanulásában.
- Értékelésünk személyre szabott, differenciált, árnyalt, hogy a diákok valódi figyelmet, odafordulást, segítőkészséget tapasztalhassanak részünkről.
- A tanuló aktuális állapotát, viselkedését, teljesítményét rögzítjük, nem vonunk le sommás következtetéseket. Fenntartjuk a tévedés jogát, kerüljük a tévedhetetlenség látszatát is.
- Értékelésünk előremutató, az elérendő célhoz vezető út megjelölésével.
- Mindig figyelembe vesszük a gyermek önmagához mért fejlődését, képességeit, lehetőségeit, hogy reális és méltányos értékelést adjunk.
- A szöveges értékelés kritikát, negatívumot is tartalmazhat, a kudarccal is szembe kell nézni. Ugyanakkor észre kell vennünk a gyermek próbálkozásait, a nehézségekből való kilábalás szándékát is.
- Tudatában vagyunk annak, hogy szöveges értékelésünkkel mintát adunk a gyerekeknek az értékelés, kritika, visszajelzés kommunikációjára, alapvetően hozzájárulunk saját önértékelésük, értékrendjük kialakulásához.

Az első-második évfolyamon – félévkor és az első évfolyamon év végén, **szöveges** minősítéssel fejezi ki a pedagógus, hogy a tanuló „kiválóan”, „jól” vagy „megfelelően teljesített”, illetve „felzárkóztatásra szorul”.

Ha a tanuló „felzárkóztatásra szorul” minősítést kap, a szülő bevonásával értékeljük a tanuló teljesítményét, feltárjuk a tanuló fejlődését, haladását akadályozó tényezőket, és javaslatot teszünk az azok megszüntetéséhez szükséges intézkedésekre.

A második évfolyam félévéig tanév közben felmérők esetén a százalékos értékelést és a szöveges értékelést alkalmazzuk.

Az írásos szöveges értékelésben segítő, fejlesztő szándékú tájékoztatást ad a pedagógus a szülőknek gyermekük teljesítményéről, a tanulási folyamatban való előrehaladásáról, a konkrét hiányosságokról, mi az, amiben a tanuló kiválóan, jól teljesít, mi az, amiben a tanulónak fejlődnie kell, figyelembe véve a gyermekek eltérő gondolkodási és munkatempóját. A tanuló fejlődésének viszonyítása minden esetben önmagához, illetve a tantervi előírásokhoz történik. Ezen értékelések legfőbb feladata, hogy a tanulásban érdekelt (gyermek, szülő) egyénre szabottan kapjanak visszajelzést, javaslatot a tantárgyat tanító pedagógustól, amitől a továbbiakban még eredményesebben tud dolgozni a tanuló.

Az etika/hit- és erkölcsstan tantárgy fejlesztési követelményei és közművelődési tartalmai, amelyek az életkori sajátosságoknak megfelelően közvetítik a magatartásmintákat, életvezetési szokásokat indokoltá teszik, hogy ezen tantárgy esetében 1-4 évfolyamon szöveges értékelést alkalmazzunk.

Az 1. - 3. évfolyamon a választható foglalkozásokba illesztett idegen nyelv oktatás a nyelvtanulás előkészítését illetve az idegen nyelvre hangolást szolgálja, ezért a tanulók ezen órán nyújtott teljesítményét a bizonyítványban és az elektronikus naplóban nem értékeljük.

Az értékelésnél használt dokumentumok.

Évfolyam	Félévkor	Tanév végén
1. – 2. osztályban	e-napló tantárgyi értékelő lapok	e-napló tantárgyi értékelő lapok bizonyítvány bizonyítvány pótlap törzslap

5 fokozatú számskála

A 2. évfolyam második félévétől az egy-öt számskálát alkalmazzuk év közben és a tanév végi értékeléskor minden tantárgy esetében, kivételt képez 1-4. évfolyamon az etika/hit-és erkölcsstan tantárgy.

A félévi és év végi osztályzatok a tanulók tantárgyankénti összteljesítményét tükrözik. Kialakításukhoz legkevesebb 5 érdemjegy szükséges, kivéve a heti egy és másfél órás tantárgyakat, ahol legkevesebb 3 osztályzatnak kell lenni.

Az osztályzatok kialakításában a témazáróknak kiemelt szerepük van.

Tanév végén az egész éves teljesítményt kell figyelembe venni, megállapítani.

Az értékelésnél használt dokumentumok:

Évfolyam	Félévkor	Tanév végén
3 - 8. osztályban	e-napló	e-napló bizonyítvány (bizonyítvány pótlap) törzslap

Az osztályozás alapja: a helyi tanterv követelményrendszere

A témazáró felmérések osztályozása munkaközösségi megállapodás alapján történik.

Osztályzat	Feltétel
Jeles (5)	A tanuló a helyi tanterv követelményeit megbízhatóan elsajátította, tudását alkalmazni is képes.
Jó (4)	A tanuló kevés hibával elsajátította a helyi tanterv követelményeit. Kisebb bizonytalanságokkal tudja alkalmazni ismereteit.
Közepes (3)	A tanuló a helyi tanterv követelményeit pontatlanul, esetenként felszínesen és több hibával teljesíti. Csak nevelői segítséggel tudja alkalmazni tudását.
Elégséges (2)	A tanuló a helyi tantervnek csak minimális, a továbbhaladáshoz szükséges ismereteit sajátította el. Kizárólag nevelői segítséggel képes önálló feladatvégzésre.
Elégtelen (1)	Ha a tanuló a helyi tanterv követelményeinek minimum szintjét sem sajátította el, nem rendelkezik a továbbhaladáshoz feltétlenül szükséges ismeretekkel. Nevelői segítséggel sem képes önálló feladatvégzésre.

Az érdemjegy (osztályzat) bejegyzésének formái az elektronikus naplóban:

Piros színnel	témazáró felmérések, 200%
Kék színnel	témaközi felmérések, szóbeli feleletek, írásbeli feleletek, gyakorlati feladatok, házi dolgozat, projektmunka, órai munka, másik intézményből hozott értékelés, memoriter
Zöld színnel	szorgalmi feladatok, házi feladatok 50%

Tantestületünk az értékelés rendszerességét fontos alapelvként ismeri el, ezért törekszünk arra,

hogy minden tanulónak minden tantárgyból legalább havonta, illetve fontosabb témák lezárásakor adjunk minősítést, érdemjegyet. Nem korlátozza a testület a tanítók, tanárok módszertani szabadságát abban, hogy – a tantárgy sajátosságainak megfelelően – maga döntse el, mely, a tantárggyal összefüggő tanulói teljesítményt érdemesíti minősítésre, osztályozásra valónak. Megegyezés született a testületben arra nézve is, hogy minősítésben, az osztályozásban kifejezésre kell juttatni az adott teljesítmény objektív értékét és a tanuló tudásának fejlődését, esetleg visszaesését.

Az évfolyamonkénti azonos követelmények teljesítése érdekében egységes "témazáró dolgozatot" írnak évi 4 alkalommal az 5 - 8. évfolyamon matematika, magyar tantárgyakból.

2.10 Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása

Célunk, hogy tanítványaink a házi feladatokat örömmel, a legnagyobb részt önállóan, eredményesen tudják megoldani.

Elvek:

A feladat

- a tanórán elsajátított ismeretek gyakorlását szolgálja;
- a tanulók képességeit, teherbírását tükrözze;
- mennyisége az átlagos képességű és munkabírású tanulóhoz igazodjon;
- az önálló tanulás képességét fejlessze.

Korlátok:

- Az átlagos képességű és szorgalmú tanuló másnapra való felkészülése, ne haladja meg átlagosan a napi 90 percet.
- Az otthoni tanulási idő (írásbeli és szóbeli feladatok elvégzésének együttes ideje) maximum 20-30 percet vehet igénybe egy tantárgyból.
- Hétvégékre és tanítási szünetekre csak annyi házi feladat adható, mint egyik tanóráról a másikkra.

2.11 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

Iskolánkban hagyományos osztálykeretek működnek. Az első osztályban kialakított közösségek stabilitását fontosnak tartjuk. Ezért a belépő idegen nyelv tanulásánál csak az érintett órák idejére szervezünk kiscsoportot az évfolyamon belül.

Ötödik évfolyamon az emelt szintű matematika belépésével egy másik csoportbeosztás is kialakul. Ez a 7. évfolyamon átrendeződik. Így az osztálykeretek mellett 5 - 8. osztályokban az évfolyam szintű szerveződés is jelentkezik.

A felső tagozaton technika, digitális kultúra, idegen nyelv, matematika csoportbontásai már évfolyamszinten történnek, a csoportlétszámok figyelembevételével.

Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és tanulók tudásának megalapozására.

2.12 A tanulók, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei

2.12.1 A magatartás értékelésének elvei

Az értékelés az osztályközösséggel megbeszélve történik. Az egy jeggyel történő értékelést havonta a Kréta E-naplóba írja be az osztályfőnök.

A havi értékelés kialakításánál az osztályfőnök figyelembe veszi az osztályban tanító pedagógusok véleményét (konkrét probléma jelzése), valamint a szaktanárok bejegyzéseit a Kréta E-naplóba.

A félévi és a tanév végi értékelés az osztályozó konferencián történik.

A tanulók magatartás értékelésének elvei:

Példás

- Az együttélés, az udvariasság szabályait tanáraival, más felnőttekkel, társaival szemben betartja
- Tanórán és tanórán kívül az iskola által szervezett programokon a házirend szabályait betartja, a kulturált viselkedés normáihoz igazodik.
- Előzékeny, tisztelettudóan viselkedik az iskola valamennyi dolgozójával (köszönés, beszédstílus, öltözködés, kulturált véleménynyilvánítás)
- Az osztálya, vagy az iskola érdekében önként vállal és végez közösségi munkát
- Véleményéért, cselekedeteiért vállalja a felelősséget
- A legjobb képességei szerint képviseli az iskolát tanulmányi és sportversenyeken
- A rendre, tisztaságra ügyel, óvja az iskolai környezetet
- Nem lehet az adott félévben osztályfőnöki figyelmeztetője sem
- A tantestület minden tagja egyetért a példás értékeléssel

Jó

- Tanórán és tanórán kívül az iskola által szervezett rendezvényeken a házirend szabályait csak kisebb mértékben sérti meg.
- Előfordul, hogy nem viselkedik tisztelettudóan az iskola valamelyik dolgozójával (köszönés, beszédstílus, öltözködés, kulturált véleménynyilvánítás)
- Nem zavarja a tanítási órát
- Az osztálya, vagy az iskola érdekében önként nem vállal és végez közösségi munkát, tanára kérésére szívesen dolgozik a közösségért
- Hibáit nevelői figyelmeztetésre megjegyzés nélkül kijavítja
- Legfeljebb osztályfőnöki figyelmeztetője és egy szaktanári figyelmeztetője lehet az adott félévben

Változó

- Tanórán és tanórán kívül az iskola által szervezett rendezvényeken a házirend és a kulturált viselkedés normáit figyelmeztetésre képes betartani.
- Rendbontást kezdeményez, vagy balesetveszélyes helyzetet idéz elő
- Az iskola tulajdonát képező berendezésekben, tárgyakban kárt okoz
- Az osztálya, vagy az iskola érdekében önként vállalt, vagy rábízott közösségi munkát nem végzi el
- Osztályfőnöki intője és legfeljebb egy igazgatói figyelmeztetője lehet (egyéni elbírálás alapján)

Rossz

- Tanórán és tanórán kívül az iskola által szervezett rendezvényeken a házirend és a kulturált viselkedés normáit figyelmeztetésre sem képes betartani, és nem is mutat rá szándékot
- Rendszeresen rendbontást kezdeményez, vagy balesetveszélyes helyzetet idéz elő, az iskola diákjait és pedagógusait megdöbbenti viselkedésével, iskolánkra viselkedésével szégyent hoz
- Saját önös érdekeit tudatosan érvényesíti a közösséggel szemben
- Igazolatlan órája van; engedély nélkül elhagyja az iskola területét
- Szándékosan rongálja környezetét
- Többszöri igazgatói fokozata van

2.12.2 A szorgalomjegyek megállapításának elvei

Példás

- Tanítási órákon képességeinek, adottságainak megfelelően aktívan dolgozik
- Rendszeresen, pontosan, igényesen készül fel az órákra, és készíti el a házi feladatait
- Felszerelése nem hiányos
- Életkorának megfelelő önállósággal végzi feladatait
- Különböző munkaformákban együttműködő
- Kiegészítő szorgalmi munkát végez

Jó

- Tanítási órákon többnyire életkorának megfelelően végzi feladatait, és általában számíthatunk a munkájára
- Nem minden munkaformában együttműködő
- Kisebb pontatlanságai vannak a felkészülésben
- időnként hiányos a házi feladata, felszerelése

Változó

- Tanítási órákon életkorának megfelelően segítséggel végzi feladatait
- Változó intenzitással vesz részt a munkában
- Nem képességei szerint teljesít; teljesítménye hullámzó
- A tanórákra pontatlanul, igénytelenül, rendszertelenül készül
- Felszerelése és házi feladata gyakran hiányos

Hanyag

- Tanítási órákon életkorának feladatait segítséggel sem végzi el
- Csak figyelmeztetésre, vagy még úgy sem vesz részt a munkában
- Rendszeresen készületlenül jelenik meg az órákon
- Felszerelése és házi feladata állandóan hiányos
- Laza munkafegyelme miatt nem teljesíti a tantervi minimumot; bizonyítványában elégtelen osztályzat van

2.12.3 A jutalmazás, fegyelmezés iskolai elvei

- Megfontoltan, de a szükséges esetekben késedelem nélkül alkalmazzuk a jutalmazás, és a fegyelmezés eszközeit.
- Mindig személyre szabott legyen.
- Szigorúan következetes legyen.
- Vegye figyelembe az általa kiváltható hatásokat.
- A meglátásunk szerinti leghatékonyabb eszközt alkalmazzuk.

A jutalmazás és a fegyelmezés módjait, eszközeit a Hétvezér Általános Iskola Házi rendje tartalmazza.

2.13 A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

A tanulók fizikai állapotának mérése

Az iskolába belépő gyerekek testi adottságainak, tájékozottságának és neveltségi szintjének felmérése, majd ennek kontrollmérése. A gyerekek között a krónikus betegségben szenvedők megismerése, gyógytestnevelésben, könnyített testnevelésben részesülők felmérése.

Az 1-4. évfolyamos tanulók általános fizikai teherbíró képességének mérését évente egyszer, április – május időszakban az alábbiaknak megfelelően végezzük el:

A mérések célja

- A tanulók pillanatnyi fizikai állapotának meghatározása.
- Az egészség szempontjából leglényegesebb kondicionális képességek területén mutatkozó esetleges hiányosságok feltárása, felszámolása, az egészség megtartása érdekében az optimális mennyiségű testedzés összeállítása.
- A megtervezett rendszeres testedzés hatására bekövetkező változás, fejlődés nyomon követése.
- A pillanatnyi fizikai állapottal való szembesülés során a tanulók önismeretének, önértékelésének, akaratának, önbecsülésének fejlesztése.

Teljesítménypróbák

Motoros próbák	1.o	2.o	3.o	4.o
2000 m síkfutás			X	X
Szlalom futás	X	X	X	X
Szlalom labdavezetés		X	X	X
Helyből távolugrás	X	X	X	X
Labdatovábbítás	X	X	X	X

A motoros próbák leírását és a mért eredmények értékelését iskolánk testnevelés tanterve részletesen tartalmazza.

Az 5-8. évfolyamos tanulók az országos mérés, értékelés keretében vesznek részt fizikai állapot és edzettség vizsgálaton. Eredményeiket a NETFIT rendszerben rögzítjük, és az ott kapott elemzéseket a munkánk során figyelembe vesszük.

2.14 Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei

2.14.1 Az iskola egészségnevelési programja

Az iskola szerepe az egészségnevelésben

Az iskolára nagy felelősség hárul a felnövekvő nemzedékek egészséges életmódra nevelésében. Feladata, hogy minden tevékenységével elősegítse, személyi és tárgyi környezetével biztosítsa azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek a fiatalok egészségi állapotát javítják. Az iskola más társadalmi szervekkel a tágabb környezetre is hatást gyakorol.

Célok:

Rövid távú:

Olyan egészségfejlesztő programokat szervezünk, amelyekben a tanulók öntevékenyen vállalnak feladatokat és amelyek:

- növelik az iskolai közösségek összetartó erejét;
- növelik a gyerekek cselekvési lehetőségeit;
- népszerűsítik az egészséges táplálkozást;
- a figyelem középpontjába helyezik környezetünk tisztaságát;
- népszerűsítik a sportot, a mindennapos testedzést.

A programokat akkor tekintjük sikeresnek, ha iskolánkban nem nő:

- a betegségek miatti hiányzás
- a túlsúlyos gyerekek száma
- a tanulók magatartásának agresszivitása.

Hosszú távú:

Olyan közösség létrehozása, amely az emberi méltóságot, testi és szellemi egészséget, alkotó tevékenységet kiemelt fontosságúnak tartja, és nagy figyelmet fordít azokra a tanulókra is, akik

fogyatékoságuk vagy hátrányos helyzetük miatt nehezebben tudnak a közösségbe beilleszkedni.

Feladataink:

A lakosság egészségügyi állapotában úgy érhetünk el pozitív irányú változást, ha a legintenzívebb szocializációs időszakban – az általános iskolában, mielőtt a különböző ártalmakkal találkozónának. – végzünk minél szélesebb körű felvilágosító tevékenységet, biztosítunk sokféle segítséget, elősegítjük a személyiség minél többoldalú kibontakozását.

Tevékenységeink:

- felvilágosító munka, prevenció. (drog, alkohol, dohányzás)
- gyakorlatok: konfliktushelyzetekben a helyes választáshoz szükséges képességek kialakítása
- személyközi viszonyok ápolása a harmonikus személyiség kialakításához
- olyan képességek kialakítása, hogy később kontrollt szerezzenek egészségük felett, többet törődjenek vele, és mindehhez rendelkezzenek a szükséges információkkal

Személyi és szakmai feltételek:

- megfelelő szakmai felkészültségű nevelők, osztályfőnökök, testnevelők
- egységes prevenció szemlélet
- iskolapszichológus vezetésével önismereti műhelymunka
- iskolai szociális segítő közreműködése
- drogügyi koordinátor és az osztályfőnökök együttműködése
- diákönkormányzat véleményének kikérése

Segítő kapcsolatok - együttműködő partnerek:

- család: a legfontosabb partner a tanulók érdekében végzett megelőző munkában, ezért igyekszünk megnyerni a szülőket, hogy támogassák iskolai programjainkat
- iskolaorvos: rendszeres szűrővizsgálatot végez, felhívja a figyelmet azokra a tanulókra, akik több odafigyelést igényelnek
- védőnő: rendszeres iskolai munkájával, felvilágosító tevékenységével segíti az oktató – nevelő munkát
- Szakszolgálat munkatársai rendszeres konzultációval segíti pedagógiai munkánkat
- iskolai étkeztetés: az iskolavezetés javaslattal élhet a menü összeállításában
- iskolafogászati rendelés

Folyamatos feladatok

Alsó tagozat

- folyamatos felzárkóztatás a gyengébb tanulóknak
- mindennapos testedzés, testmozgás
- heti öt testnevelés óra
- azokon a napokon, amikor esetleg nincs testnevelés óra 30 perc játékos mozgás biztosítása
- azoknak a gyerekeknek, akik napköziben vannak délután naponta 45 perc szabadban való mozgás lehetővé tétele
- helyes napirend kialakítása
- játék a szabadban
- séta a közeli parkba, játszótérre
- tantermek szellőztetése, megfelelő világítás
- öltözködés az időjárásnak megfelelően
- játékos csoportfoglalkozások a témában
- helyes étkezési és higiéniai szokások kialakítása, mindennapi gyakorlata
- mosdó, WC kulturált használata
- kulturált étkezés
- fogápolás
- egészséges táplálkozás – lehetőség szerint iskolatej, iskolagyümölcs biztosítása
- egészséges táplálkozás: tanórán kívüli foglalkozások keretében évente 1 – 1 nap (elméleti és gyakorlati ismeretek, vendégelőadó, védőnő, gyermekorvos)
- közlekedési ismeretek elsajátítása, folyamatos bővítése
- egyéni és csoportos gyalogos közlekedés alapszabályai
- kerékpáros közlekedés szabályai
- közlekedési eszközök és táblák megismerése
- a közlekedés illemtana
- balesetveszély az udvaron
- beszélgetés a témában
- az udvari játékok helyes használata

Felső tagozat

- Tanórai foglalkozások:
 - az osztályfőnöki óra helyi tantervébe beépülnek a NAT-ban megjelölt kiemelt fontosságú témák
 - drogprevenációs program külső előadókkal
 - az etika tantárgy keretein belül személyiségfejlesztő gyakorlatok, egészségfejlesztő ismeretek átadása
 - egészségtan modul a 6. évfolyamon természettudomány tantárgy keretén belül
 - testnevelés tantárgy előírt mérései
- Tanórán kívüli tevékenységek:
 - fogászati szűrések az iskolafogászati rendelőben
 - Hétvezér-Nap: sportversenyek, tanár-diák meccsek , sportolók meghívása, a sport népszerűsítése a Diákönkormányzat szervezésében.

- a DÖK szervezésében hagyományt teremtő „focikupa” szervezése
 - az iskola környékének rendszeres szépítése, takarítása
 - étkezési és higiéniai szokások
- Tájékoztatás, kapcsolattartás formái:
 - szülői értekezletek
 - szülők fóruma
 - diákforum
 - rendszeres orvosi szűrés, védőoltások
 - védőnői elérhetőség, tanácsadás (2 nap/hét), védőnői szűrések
 - Iskolán kívüli rendezvények:
 - Iskolánk részt vesz a különböző városi sportnapokon

Mérés értékelés

Mérés a tantárgyak keretein belül, illetve teszt módszer segítségével osztályfőnöki órákon történik. A mérések eredményei alapján minden tanévben egyszer megtörténik a program átfogó értékelése, amely az osztályfőnöki munkaközösség feladata.

Az értékelés következménye:

- a jól bevált rendezvények standardizálása
- a gyengébben sikerült, de céljaink szempontjából fontos programjaink javítási lehetőségeinek felkutatása
- a rosszul megválasztott célok korrigálása

Testi és lelki egészségre nevelés 1 – 4. évfolyamon

A 6-10 éves gyermek egészséges testi fejlődésének biztosítása nem képzelhető el a rendszeres, játékban gazdag, az egyéni képességeket messzemenően figyelembe vevő, kellő aktivitást és terhelést biztosító mindennapi testmozgás nélkül.

Cél: A mozgás szeretetére építő életvitel, életmód megalapozása

Feladatok

- A tanulók mozgásigényének kielégítése, ezen keresztül elősegíteni a gyermekek megfelelő testi, akarat, erkölcsi fejlődését.
- Egészséges életmódra, rendszeres testmozgás igényére nevelés.
- A mozgás célzott fejlesztése a motoros képességek és mozgáskészségek kibontakoztatása, fizikai erőnlét fejlesztése.

A mindennapos testnevelés szinterei

- Az iskola helyi tantervében meghatározott heti öt testnevelés óra
- Iskolai sportköri foglalkozások, melyeket részletesen az éves munkaterv tartalmaz
- Az egyes iskolai sportköri foglalkozásokat a hét különböző napjain szervezzük, így egy tanulónak lehetősége van hetente több foglalkozáson részt venni.
- A gyermek kötetlen, motivált szabad mozgástevékenységének biztosítása szabad levegőn a napközi otthoni nevelés keretében

A természetes mozgáskedv fenntartása, a mozgásigény kielégítése és a mozgás megszerettetésének fontos szintere a napközi otthon. A mozgásfejlesztéshez hozzátartozik, hogy maximálisan biztosítsuk a spontán mozgáslehetőséget, mégpedig az egyéni sajátosságok figyelembevételével. A természet erőivel – napfény, levegő, víz – történő edzés kedvező hatását sem szabad figyelmen kívül hagyni, a szabadban végzett mozgásos tevékenység (népi mozgásos játékok, túra, testnevelési játékok, labdás gyakorlatok és játékok, ugróiskola, szánkózás, csúszkálás stb.) fokozza a gyermek edzettségét, teherbíró képességét, segíti fizikai fejlődését, ezért napközi otthonban a mozgásos tevékenységet lehetőleg szabad levegőn célszerű szervezni.

Nagyon jó lehetőséget nyújt a különböző mozgások gyakorlására az udvari sportpálya, az udvaron felszerelt kosárlabdapalánk, a különböző méretű mászóakák, udvari fajtékok, labdák, ugrókötelek, tollas ütők.

A napközis nevelő feladatai a mindennapos testnevelés feladatainak megszervezésében:

- A délutáni foglalkozások során ügyelünk arra, hogy a tanulóknak minden nap legyen lehetőségük minél hosszabb időtartamon keresztül a szabad levegőn való tartózkodásra.
- Fontosnak tartjuk, hogy a pedagógus adjon ötleteket, irányítsa a gyermekek figyelmét a szabadban és épületen belül is a legoptimálisabb terhelést biztosító napi mozgásra.

Ügyességfejlesztő sportprogramok

A délutáni szabadidős tevékenység keretében ügyességfejlesztő sportprogramok körütekintő szervezése biztosítja a közös mozgás örömét, elősegíti a társas kapcsolatok kiépítését.

A társakhoz alkalmazkodás, mozgás közben fejleszti a tanuló, önuralmát, toleranciáját, együttműködő képességét, akaratát. Kialakít egy egészséges versenyszellemet.

- Őszi, tavaszi futball bajnokság
- Floorball bajnokság

- Futóversenyek
- Játékos sor- és váltóversenyek
- A városi tömegsport rendezvények programjainak kihasználása
- Bozsik programban való részvétel
- Dobd a kosárba! program
- Kézilabda az iskolában program

2.14.2. Az iskola környezeti nevelési elvei

Környezeti nevelési program

A környezeti nevelés, mint az átfogó szocializációs folyamat része, érzékenyen kell hogy figyelje a nevelés új irányait, elveit, és válassza ki, használja fel az e területen érvényesítendő tendenciákat. Az első változás, amit érdemes figyelembe venni, a nevelés demokratizálódása, vagyis az a folyamat, amelyben a mindenkit a saját lehetőségeinek maximumáig eljuttatni akaró nevelési szemlélet uralkodik. Az átkaroló, a befogadó (komprehenzív) szemléletmódban a nevelés, a nevelő alkalmazkodik a gyermekhez és nem fordítva. A másik nagyon fontos tendencia, amelyre a környezeti nevelésnek érdemes figyelnie az általános képzés elsődlegessége. Olyan átfogó tudásrendszerek, és képességek fejlesztésére van szükség, amelyek képessé teszik a tanulót a váltásokra az új ismeretek és készségek elsajátítására. Meg kell keresni azokat az általános, sok területen még nagyon hosszú ideig alkalmazható tudás – és képességstruktúrákat, amelyek formálása elsőrendű feladat. A természetvédelmi szemlélet fontos ma is, és mindig is fontos lesz, de korlátozott is. Önmagában nem képes olyan környezeti nevelést generálni, amely megoldhatja a súlyos globális problémákat. A környezeti nevelés szervesen beépíti magába a természetvédelmet is, a környezettudományi szemléletmód eredményeit is, de túllép ezeken a területeken, és felveti a fenntartható fejlődés biztosításával kapcsolatos gazdasági, politikai, etikai, esztétikai, társadalmi humán kérdéseket is. Maradandó, konzerválható tudást és képességrendszer formál. A jó környezeti nevelést ezért nevezhetjük napjainkban a fenntarthatóság pedagógiájának.

A környezeti nevelés szemléletmódjához tartozott mindig, hogy a gyermeknek önállóan kell felfedeznie az összefüggéseket, hogy aktív elsajátításra van szükség, cselekvéseken keresztül motiváltan kell eljutni az általános képességekhez. Kapcsolatba kell kerülni a világ jelenségeivel, de nemcsak szemlélni, megfigyelni kell azokat, hanem gyakorlatias módon manipulálni, aktív tevékenység keretében megváltoztatni. Ilyen komplex cselekvés eredményeként jöhet létre a tanulás. Nem a specifikus ismeretek a fontosak, hanem az általánosan, minden tudásterületen használható képességek. A konfliktusok nem rettegett

mumusként, hanem a társadalmi élet szükségszerű velejáróiként válnak a tanulás szerves elemeivé. Ez a tanulásfelfogás következetes, ellentmondásoktól mentes és sikeres. Alapja az az elgondolás, hogy a világot a tapasztalatainkból kiindulva mindig az egyszerűbbtől a bonyolultabb felé a konkrétól az absztrakt felé az egyes felől az általános felé haladva ismerjük meg.

A környezeti nevelés jellemzői

A környezeti nevelés irányelvei: (NKNS, 2003. alapján)

- *Legyen komplex, rendszerszemléletű.*
A környezeti nevelésnek azt a gondolkodásmódot kell követnie, hogy minden mindennel összefügg, azaz minden rendszer egyrészt a részeinek szintézise, ugyanakkor más elemekkel együtt nagyobb rendszerek része. Törekednie kell a holisztikus látásmódra, arra, hogy a világot oszthatlan és igazából oszthatatlan egésznek tekintsük. Fontos feladat, hogy interdiszciplináris szemlélettel elkerülje a világot részekre daraboló látásmódot. Erősítse a felülről lefelé az egésztől a részek felé haladó megismerést.
- *Legyen élethosszig tartó, és az élet minden területére kiterjedő.*
A környezeti nevelésnek, mint minden alapvető személyiség formálásnak a gyermekkor a klasszikus, de nem kizárólagos ideje. A későbbi életmódot legerősebben meghatározó értékrendszer kialakítása, leginkább gyermekkorban lehetséges, de ez nem jelenti azt, hogy felnőtt vagy akár idős korban ne lenne mód szemléletváltásra. A környezeti nevelés tehát élethosszig tartó folyamat már csak azért is, mert mindig újabb és újabb típusú gondokkal kell szembenézni.
- *Legyen lokális és globális egyszerre.*
Pedagógiai törvény, hogy nevelő hatása elsősorban annak van, amely személyesen érint minket. Ennek megfelelően a környezeti nevelésnek a helyi lokális problémákra kell támaszkodnia. Kettős kötődést kell kialakítanunk: egyrészt felelősséget a helyi környezetért és a másik emberért, másrészt felelősséget az egész Földért.
- *Legyen mai és jövőbenező egyszerre.*
A környezeti nevelésben a megelőzés gondolata elsőbbséget élvez a már okozott károk mérséklésével szemben. A pillanatnyi aktualitás és a hosszú távú jövőben való gondolkodás komplementáris egysége ugyanolyan feladata a környezeti nevelésnek, mint ahogy azt a lokális – globális kettős esetben láttuk.

- *Legyen tevékenységre orientált és neveljen együttműködésre.*
A környezeti nevelésre végképp érvényes, hogy csak úgy van értelme, ha valóságos cselekvés felé halad. A gondolkodásnak és cselekvésnek szoros kölcsönhatásban kell lennie. A környezeti problémák általában nem oldhatók meg egyénileg, komplexitásukból következően eleve társadalmi szintűek. Ezért fontos a környezeti nevelésben az együttműködési képességre nevelés.
- *Neveljen problémamegoldásra.*
A környezeti problémák mindig újak, tehát megoldásukhoz mindig újabb és újabb módszerek szükségesek. A környezeti nevelés ezért szorgalmazza a divergens gondolkodást és a kreativitást. Ezek nélkül ugyanis nem oldhatók meg a jövő még nem is látható problémái.
- *Neveljen új értékrendszerre.*
A környezeti nevelésnek megvan a maga jellemző értékrendszere, amelynek az élet és minden létező tisztelete adja az erkölcsi alapját. Értéknek tartja a természet erőforrásainak kíméletét, a természet törvényeivel harmonizáló magatartást, és a környezetért felelős életvitelt, ennek megfelelően az anyagi javak tekintetében a mértékletességet és takarékoságot.

A környezeti nevelés céljai:

- *A rendszerszemléletű és a kritikai gondolkodás fejlesztése*
A tanulás elsődleges célja az értékek, az attitűdök és a tudás átadása, ezzel párhuzamosan pedig különböző képességek fejlesztése és formálása. Pl. problémamegoldás, konfliktuskezelés, információkezelés, kommunikáció, kritikai és kreatív gondolkodás. A munkáltatók is egyre inkább az e képességekkel rendelkező munkavállalókat keresik.
- *Az együttműködés és a társas készségek fejlesztése*
A XXI. században világszerte közintézmények, magán szervezetek, települések, vállalkozások és egyéni állampolgárok közös felelőssége a gazdasági modernizáció a társadalmi fejlődés, valamint az ember alkotta és a természeti környezet kölcsönhatásainak felismerése, oktatása.

- *Multikulturális perspektívák és az eltérő esélyek pedagógiai kezelése*
Az eltérő kulturális szokásokkal, más hagyományokkal, eltérő társadalmi – gazdasági háttérrel rendelkező gyerekek, fiatalok és felnőttek számára azonos esélyt teremtve, biztosítani kell a szükséges differenciált képzést és képesség fejlesztést. A globalizáció hatására egyre sokszínűbbé váló társadalomban az oktatás képzés multikulturális megközelítésére és új tartalmak bevezetésére van szükség.
- *A pedagógusok kompetenciájának fejlesztése*
Alapos pedagógiai háttérismeretekre és szaktudásra, valamint hatékony módszertani kultúrára van szükség a készségek és attitűdök sikeres átalakításának fejlesztéséhez.
- *A pedagógiai információs és szolgáltató hálózatok működése a fenntarthatóság érdekében.*
Ezek adhatják az emberek kezébe jövőjük ellenőrzésének eszközeit, ugyanakkor adatokat, információt, nevelési szaktudást biztosíthatnak.
- *A települések jövőkének tervezése és minősítése.*
Ez elsősorban a fenntartható termelés és fogyasztás egyensúlyát a megújuló erőforrások előnybe részesítését állítja a tervezés homlokterébe

A szemléletváltás szükségességének okai

- környezetünk állapotának romlása
- a pénzközpontú szemlélet terjedése
- fogyasztói társadalom erősödése
- a káros anyagok egyre nagyobb mennyiségű kibocsátása
- emberek életmódjában történő változás a természettől történő eltávolodás
- egyre több egészséget károsító hatással kell számolni

A szemléletváltáshoz a környezeti nevelés segít hozzá.

A környezeti nevelés a természetes és az épített környezeti ismeretek, a környezeti problémák megoldásához szükséges készségek, a környezethez fűződő érzelmi viszonyulások és értékek pedagógiai eszközökkel való formálása. Mindez az egész személyiségre, a teljes emberre ható nevelési folyamat.

Stratégiai célkitűzések:

- hozzásegíteni tanulóinkat, hogy kialakuljon bennük a jövőre vonatkozó felelősségérzet és elkötelezettség, mely képessé teszi őket a környezetük védelmére és jobbítására.

- a fenntarthatóság szemléletének kialakítása
- az örökös ökoiskola cím birtokosaként jó példák, jó gyakorlatok kimunkálása és átadása

Ennek megvalósítása érdekében tűztük ki rövid távú céljainkat:

- környezettudatos magatartás kialakítása – teljes körű személyiségfejlesztés
- a környezeti nevelés folyamatosságának kialakítása
- a környezetről széles körű ismeretek átadása, tanulóink eljuttatása a megértés szintjére
- a tanulók megismertetése a helyi környezeti értékekkel, bevonásuk a saját környezetük problémáinak megoldásába, tapasztalás, cselekvés, nevelés a környezetről, környezetben, a környezetért

A környezeti nevelés témaegységei

- az éghajlat
- a talaj, a kőzetek és ásványok
- a víz
- megújuló, és nem megújuló energiaforrások
- a növények és állatok
- az emberek és közösségeik
- az építés, iparosítás és a hulladék
- a fenti tényezők társadalmi, gazdasági, jogi, és etikai problémái

Átfogó feladatok

A tanulóinkban kialakított készségeknek segíteniük kell az ismeretszerzést, a problémalátást, problémamegoldást. Ezért a következő területek fejlesztését emeljük ki:

- kommunikációs készség
- számolási készség
- tanulási készség
- személyes és társas készségek
- informatikai készség

Tanulóink hozzáállásában ki kell, hogy fejlődjön:

- a környezet és más élőlények iránti tisztelet, törődés és gondoskodás
- a környezeti problémákról való önálló, szellemileg független gondolkodásmód
- mások nézeteinek és véleményének tiszteletben tartása
- a bizonyítékok és racionális érvelés iránti tisztelet
- tolerancia és nyitottság

Tartalmi elemek, a környezeti nevelés szinterei

Cél:

- az érzelmi kötődés és a kívánt magatartásformák kialakítása
- a gyerekek környezettudatos magatartásának kialakítása, szokásrendszerek működtetése, rögzítése

Minden évfolyamon feladat:

- esztétikus, rendezett környezet megteremtése
- értékrend kialakítása a környezettudatos nevelés megalapozására
- növények gondozása az osztálytermekben
- kirándulások szervezése az élő természet és az épített környezet szépségeinek bemutatására
- a valós környezet megfigyelése, vizsgálata az élővilág sokszínűségének, az élőlények egyedi, megismételhetetlen voltának és az ember felelősségének tapasztalása érdekében
- kiállítások szervezése a tanulók természetes anyagok felhasználásával készült munkáiból
- tanulóknak kiadott önálló feladatok a környezeti nevelés témaköreiben
- iskolai átfogó környezetvédelmi programokban való részvétel

A tartalmi elemeket tanórai és tanórán kívüli tevékenységek keretein belül valósítjuk meg.

Tanórai keretek

Minden tantárgy tanításához a szaktanárok (munkaközösségek) kidolgozzák a helyi tanterv illetve a tanmenetek mélységében a környezeti nevelési tartalmakat és az azok megvalósítására használt tevékenységi formákat, módszereket.

Osztályfőnöki órákon környezetvédelmi témák feldolgozása. Ezeket a helyi tanterv tartalmazza.

A tantárgyak lehetőségei:

- Magyar nyelv és irodalom

A tanulók ismerjék meg:

- az anyanyelv gazdagságát, a tájnyelv, a köznyelv és az irodalmi nyelv egymásra hatását
- közvetlen természetes- és mesterséges környezetük értékeit bemutató irodalmi alkotásokat
- az irodalmi művekben megjelenő természeti és környezeti értékeket, az ember és a természet közötti harmonikus kapcsolatok kialakulását
- A tanulóknak alakuljon igénnyé a hatékony kommunikációra törekvés, a probléma- felvetés és vitakészség, véleményalkotási képesség.

- Történelem

A tanulók

- értsék és tudják, hogyan, mikor és milyen emberi tevékenységek során alakult át a természet
- tudják értelmezni hogyan hatott, és hat korunkban is a gazdálkodás a környezetre, az életmódra a közösségi normák alakulására

- Matematika

A tanulók

- tudjanak táblázatokat, grafikonokat készíteni és elemezni
- logikus gondolkodása, a szintetizáló és a lényegkiemelő képessége fejlődjön
- legyenek képesek reális becslésekre
- tudjanak egyszerű statisztikai módszereket alkalmazni

A tanulóknak alakuljon ki a környezeti rendszerek megismeréséhez szükséges számolási készség.

- Környezetismeret

A tanulók ismerjék meg

- a környezetet megfigyelésekkel, vizsgálatokkal
- az élővilág sokszínűségét, az élőlények egyedi, megismételhetetlen voltát, az ember felelősségét az élővilág megőrzésében

- Természetismeret

A tanulók

- váljanak képessé az természeti jelenségek elemi szintű értelmezésére
- természettudományos gondolkodás kialakításához a megfelelő képességek kialakítása
- rendelkezzenek megfelelő képességekkel a természettudományos gondolkodás kialakításához.

- Fizika

A tanulók ismerjék meg

- az élő szervezetre káros hatások egészségkárosítását, tudják ezek kibocsátásának csökkentési lehetőségeit
- a fizikai törvényszerűségek és az élőlények életjelenségei közötti analógiákat, valamint az élő, és élettelen közötti kölcsönhatásokat
- az alternatív energiahordozókat és forrásokat

A tanulók váljanak képessé a környezeti változások magyarázatára.

- Kémia

A tanulók

- törekedjenek a környezettudatos magatartás kialakítására

- ismerjék a környezetüket legjobban szennyező adatokat, törekedjenek ezek használatának csökkentésére
- értsek meg a különböző technológiák hatását a természeti és épített környezetre, valamint becsüljék meg ezek gazdasági hatásait

- Földrajz

A tanulók

- szerezzenek tapasztalatokat, gyűjtsenek élményeket a közvetlen élő és élettelen környezetükről
- érzékeljék és értékeljék a környezetben lezajló változásokat, mint a természeti és társadalmi folyamatok hatásának eredményeit
- ismerjék meg a globális környezeti problémákat és azok megelőzési, illetve mérséklési lehetőségeit
- tudják, szeressék és őrizzék a természeti és az épített környezet szépségeit

- Biológia

A tanulók

- ismerjék meg a globális környezeti problémákat, és azok megelőzési, illetve mérséklési lehetőségeit
- legyenek tájékozottak a földi élővilág sokféleségét, valamint az emberek és biológiai környezetük közötti kapcsolatrendszerrel illetően

- Ének-zene

A tanulók

- ismerjék meg a természet zenei ábrázolásának módjait
- fedezzék fel a természet szépségeinek megjelenését a népdalokban

- Rajz és vizuális kultúra

A tanulók ismerjék meg

- a természet sokszínűségét, formagazdagságát
- a természet képzőművészeti ábrázolásának lehetőségeit
- a természetes anyagok használatát
- az esztétikum fogalmát, fontosságát

- Technika és tervezés

A tanulók tudják

- a technika okozta környezeti károsodásokat és azok megelőzésének módjait
- a fenntartható fejlődés összefüggéseit és követelményeit
- a problémák rendszerét és lényegét átlátó környezetgazdálkodást
- a felhasznált természetes anyagok, az épített környezet jellemzőit

- Digitális kultúra

A tanulók

- legyenek képesek az interneten illetve a szakirodalomban információkat keresni, konkrét, a valós életből vett példákat értelmezni, és legyenek képesek ezeket elemezni
- használják a világhálót kutatómunkára, ismeretszerzésre
- ismerjék a távközlési-informatikai berendezések környezetkárosító hatásait

- Testnevelés

A tanulók

- fedezzék fel, értsék meg, hogy a környezeti hatások jelentős mértékben befolyásolják, egészséges testi és mentális fejlődésüket
- értsék és tapasztalják meg a szabadtéri foglalkozásokon keresztül, hogy a környezetszennyezés az egészségre veszélyes

Tanórán kívüli lehetőségek:

Célunk, hogy a választott programok és az alkalmazott módszerek

- adjanak lehetőséget új ismeretek megszerzésére, rendszerezzék, szelektálják, mélyítsék el a már meglévő ismereteket
- fejlesszék a környezeti harmónia megteremtése érdekében fontos képességeket (pl. problémamegoldó, konfliktuskezelési képességek, tolerancia, alternatív gondolkodás)
- ösztönözzenek az egészséges, környezetbarát életmód elsajátítására
- alakítsanak ki környezeti érzékenységet, helyes szokásokat, viselkedési normákat

Az iskolánkban szervezett tevékenységek közül vannak folyamatosak és idényjellegűek.

- egész éven át számon tartjuk a jeles napokat, ezekről a faliújságon megemlékezünk
- többfordulós házi versenyeket szervezünk
- célunk, hogy kirándulásaik során az osztályaink megismerkedjenek a természetes és épített környezetünk szépségeivel; eljussanak legalább egy nemzeti parkunkba
- Versenyeken való részvétel

házi versenyek

- környezetismereti, biológia, földrajz, környezetvédelmi témákban

városi-megyei szintű

- pl. saját szervezésű Tekergő versenyünk vármegyei szervezésű
- pl. Környezetvédelem a jövőnkért! verseny, Víz vilánapi verseny, Komplex Természettudományos vetélkedő.

Illeszkedés városunk Környezetvédelmi Programjához

Cél: egy természet közeli közegben élni

Saját tevékenységeink:

- évente papírgyűjtés
- szelektív hulladékgyűjtő edények telepítése (papír, műanyag, fém)
- folyamatos elemgyűjtés
- lomblevelek szelektív gyűjtése
- az iskola környékének rendben tartása (szemétszedés, takarítás, hólapátolás)
- évente facseteteket, cserjéket ültetünk
- tanulóinkkal részt veszünk a város által kezdeményezett programokban
- megismertetjük tanulóinkkal helyi természeti értékeinket
- részt veszünk a szervezett akciókban
- zárható kerékpártárolót alakítottunk ki

Segítő kapcsolatok – együttműködő partnerek

- Székesfehérvár MJV Önkormányzata
- ARCONIC
- DENSO
- Hannon Systems
- Pákozdi-Sukorói Arborétum

- Civil szervezetek:
Gaja Egyesület,
- Hivatalos szervek:
Népegészségügyi Intézet területileg illetékes szerve
- DEPÓNIA Kft

Mérés-értékelés

A mérésnek a környezeti nevelés következő pedagógiai céljaira kell vonatkoznia:

- ismeretek szerzése, megértése
- tisztázott fogalmak és készségek kialakulása

Ezeknek a mérése megoldott, mert a környezeti nevelés döntő része a tantárgyak keretében zajlik. Az egyéb tevékenységek végzésekor pedig alapvető fontosságúnak tartjuk a pozitív megerősítést.

3. A KOMPLEX ALAPPROGRAM

A Komplex Alapprogram a 2020/21-es tanévtől felmenő rendszerben kerül bevezetésre, melynek részletes elírása külön dokumentumban szerepel – „A Hétvezér Általános Iskola Pedagógiai Programjának kiegészítése a Komplex Alapprogrammal”.

A HÉTVEZÉR ÁLTALÁNOS ISKOLA PEDAGÓGIAI PROGRAMJÁNAK KIEGÉSZÍTÉSE A KOMPLEX ALAPPROGRAMMAL

A Komplex Alapprogram felmenő rendszerben kerül bevezetésre a 2020/2021- es tanévtől.

I. ALAPELVEK, CÉLOK

1. Célok:

- A lemorzsolódás megelőzése, tanulást támogató pedagógiai módszerek alkalmazása.
- Az iskolai nevelés-oktatás az esélyegyenlőség szempontjait figyelembe véve hozzájáruljon a tanulók személyiségének, képességeinek és készségeinek kibontakoztatásához. Segítse a szellemi, testi fejlődésüket és az egészséges életmód kialakulását. Biztosítsa a továbbtanuláshoz szükséges alapvető készségeket, az önművelés képességét.
- Transzverzális készségek fejlesztése (kritikus gondolkodás, kreativitás, kezdeményezőkézség, problémamegoldó gondolkodás, kockázatelemzés, döntéshozatal és az érzelmek kezelése).
- Tanulástámogató módszertan (tanítási stratégia) alkalmazása, melynek központi eleme a heterogén tanulócsoportokban folyó differenciált fejlesztés (Differenciált Fejlesztés Heterogén Tanulócsoportokban, DFHT), segítségével képessé váljanak a tanulók az önálló és a társas tanulásra, egyszóval: az eredményes tanulásra.

2. Alapelvek:

A program legfontosabb alapelvei:

1) adaptivitás; 2) komplexitás; 3) közösségiség; 4) tanulástámogatás; 5) méltányosság

A Komplex Alapprogram megvalósítása során kiemelt jelentőségű, hogy az a koherenciát biztosító, a célokkal egybeváogó alapelvekre épüljön, ezzel megalapozva az alprogramok egységes rendszerét.

Ennek érdekében:

- egységes rendszerbe ötvözi a pedagógiai gyakorlatban eddig használt differenciált fejlesztést támogató módszereket;

- alkalmazza a tanulók iskolai helyzetét, státuszát megváltoztató és ezzel a tanulási motivációt növelő Komplex Instrukciós Programot;
- különös hangsúlyt fordít a tanulók alapvető képességeinek, készségeinek kialakítására az alprogramok segítségével.

- A Komplex Alprogram jelszava: **Tanulni élmény!** amely magával hozza az élményalapú tanulást. A program eleme a tanulók aktív tanórai részvételének támogatása, mely a pozitív élményeken keresztül valósul meg. Ennek mozgatórugója az interaktív, a tanulók bevonásán alapuló kreatív feladatmegoldás, az együtt tanulás élménye.

II. FELADATOK, ELJÁRÁSOK, ESZKÖZÖK, MÓDSZEREK

1. Fejlesztési feladatok:

Fejlesztjük az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges motívumokat (önfejlesztő elképzelések) és tanulási képességeket (stratégiákat és módszereket):

- A tanulási stratégiák, módszerek és technikák megtanítása minden tanulónak
- A mérés, mint a képességfejlesztés alapeleme, nem az elsajátított ismeretanyag mennyiségének, hanem a kompetenciák szintjének meghatározását szolgálja.
- Differenciált nehézségű feladatokkal, testre szabott egyéni és csoportos foglalkoztatással lehetőséget adunk az egyéni haladási ütem kialakítására.

- A tehetséges gyermekeket valós szükségleteik szerint segítjük a saját önfejlesztő stratégiájának kialakításában és megvalósításában.
- Demokratikus alapokon álló, integratív tanár – diák viszonyt alakítunk ki. A tanítási órák légköre, hangulata oldott, a tanulók sikerorientált beállítódással dolgoznak, a pedagógus gyakran csak facilitáló szerepet tölt be.
- Növeljük tanulóink önbizalmát és önértékelését, építjük a pozitív énképét, erősítjük, a belső kontrolllos beállítódását, fokozzuk a felelősségvállalást, az önállóságot.
- Tudatosan nevelünk „én” erős, jó komfortérzésű fiatalokat.
- Az szocializáció folyamatait tudatosan irányítjuk, elősegítjük.
- Kialakítjuk az egyéni munkakultúrát, kiépítjük a kötelességekhez való pozitív viszonyulást (attitűd).

2. Kiemelt fejlesztési feladataink:

- énkép, önismeret;
- hon-és népismeret;
- európai azonosságtudat;
- egyetemes kultúra;
- aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés, közösségnevelés;
- gazdasági nevelés;
- környezettudatosság, fenntarthatóság;
- művészeti nevelés;
- művészeti eszközökkel történő nevelés;
- a tanulás tanítása;
- testi és lelki egészség;
- felkészülés a felnőtt szerepekre, család szerepe;
- testmozgás fejlesztése az oktatás minden színterén;

3. További feladataink:

A modern személyközpontú, interaktív, tapasztalati tanulásra alapozó tanulásszervezési eljárások, módszerek, pedagógiai kultúra általánossá tétele:

- A tanulás tervezésében, szervezésében és irányításában a **tevékenység-központú tanítási gyakorlatot** honosítjuk meg, mely életszerű helyzetek teremtésével alkalmat nyújt konkrét élmények és tapasztalatok gyűjtésére;
- Növeljük a **tanulók aktív részvételét** igénylő ismeretszerzési módok arányát (megfigyelés, kísérlet, új információs és kommunikációs technikákat alkalmazó anyaggyűjtés, modellezés, szerepjáték, drámapedagógia stb.) differenciált foglalkoztatással, az egyéni haladási ütemhez igazított fejlesztő terheléssel.
- Alkalmazzuk a DFHT módszerét.
- Alkalmazzuk a kooperatív tanulási-tanítási technikákat és módszereket.
- Elsajátítjuk és elsajátíttatjuk a különböző kommunikációs technikákat és konfliktuskezelési stratégiákat.
- Az alprogramokkal, illetve gazdagító, dúsító feladatokkal, programokkal és valódi problémák megoldásával alkalmazkodunk a különböző tanulói képességekhez.
- A szociális, életviteli és környezeti kompetencia fejlesztését a nevelési célrendszer központi elemének tartjuk. Ez a konstruktív életvezetésre történő felkészítés feltétele.
- Feladatunk az önszabályozási stratégiák, és olyan életszerű helyzetek kialakítása, amelyek során a tanulóknak a szerzett kompetenciákat alkalmazniuk kell.
- A mérési, ellenőrzési, értékelési és minőségbiztosítási rendszerben meghatározott rend szerint funkciójuknak megfelelően elvégezzük a diagnosztikus, a formatív és szummatív méréseket.
- Emberléptékű következetes követelés.
- Fejlesztő hatású visszacsatolás, mérés-értékelés.
- Érdemjegy, pontszám és százalékok nélkül is, szóban és írásban is visszajelzést kap a tanuló, ami kiemeli erősségeit és annyi problémával szembesíti, amennyit a közeljövőben reálisan képes megoldani.

4- Komplex Alapprogramban megjelenő eszközök:

A program szakmai anyagai:

- Nevelési- oktatási program – KAK (Komplex Alapprogram Koncepciója)
- Tanítási stratégia – DFHT (Differenciált Fejlesztés Heterogén Tanulócsoportokban,)
- Alprogrami koncepciók (digitális alapú, logika alapú, művészet alapú, testmozgásalapú, életgyakorlat-alapú)
- Alprogrami eszköztár és feladatbank

- Tanítói- tanári kézikönyvek
- Óraillusztrációk, példák
- Foglalkozástervek
- Tankockák

5. További tanulást segítő eszközök:

- Az intelligencia és kreativitás - fejlesztő egyéni programok.
- A komplex személyiségépítés teljes eszközrendszere.
- Az ismeretek és összefüggések tanulói felfedezése, a szemléltetés, cselekvés, az aktivizáló módszerek alkalmazása jellemzi a tanulási – tanítási folyamatokat.
- A pozitív motivációs eszközök, a jutalmazás és büntetés módszereinek mértéktartó (nem szélsőséges) alkalmazása.
- Személyes példamutatással neveljük gyermekeinket a változatos kommunikációs technikák alkalmazására, toleranciára, a másság elfogadására, empátiára, az emberi jogok tiszteletben tartása, a konfliktusok kezelésére.
- Önértékelés, önkontroll, önfejlesztő stratégia alkalmazása. Pozitív tartalmú szociális kapcsolatok építése.
- A kulturált és egészséges életvitel kialakítása.
- A hagyományos és digitális ismerethordozók sokaságából kiválasztva az adott életkorban célszerű módszerek és eszközök; egyéni és csoportos aktivitásra serkentő munkaformák alkalmazása.

6. Tanulásszervezés, alkalmazott módszerek

6.1. Tanulásszervezés folyamatában az alábbi elvek érvényesülnek:

- a rend és fegyelem fenntartása
- tanuló szabadságának biztosítása
- tanulói viselkedés szabályozása
- pozitív tanulási légkör biztosítása
- csoportfolyamatok elősegítése

6.2. Alkalmazott módszerek:

6.2.1. A tanítás – tanulási folyamatban a **DFHT tanítási-tanulási stratégiát** alkalmazzuk, mint a Komplex Alapprogram hangsúlyos elemét.

A DFHT célja:

- A tudásban és szocializáltságban heterogén tanulói csoportok fejlesztése.
- A tanulói viselkedés pozitív befolyásolása.
- Az alulmotiváltság mérséklése.
- A kognitív, affektív, szociális képességek fejlesztése.
- A tanulók közötti együttműködés elősegítése.

DFHT koncepciója, módszerei:

Egyénre szabott differenciálás

- egyedül végzett munka
- rétegmunka
- teljesen egyénre szabott munka
- részben egyénre szabott munka

Párban folyó munka

- páros munka
- tanuló párok munkája

Csoportban végzett munka

- A kooperatív munka, kooperatív tanulás, kollaboratív munka
- KIP (Komplex Instrukciós Program)

6.2.2. Alapmódszerek:

- tanári magyarázat (frontális tanítás): beszélgetés, kérdezve kifejtés, előadás, szemléltetés
- munkáltatás (egyéni, de nem önálló): variációs módszer
- individuális (egyéni és önálló tanulás): egyéni feladatok.

6.2.3. Motiváló módszerek:

- páros munka
- csoportmunka
- játék
- szerepjáték (drámapedagógia)
- vita
- kutató-felfedező módszer
- kooperatív módszerek
- projekt módszer
- szituációs játékok

III. A KOMPLEX ALAPPROGRAM SAJÁTOSSÁGAI:

3.1 A Komplex Alprogram alprogramjai:

Minden alprogram megjelenik, hetenként minimum egy órában.

3.1.1 A testmozgásalapú alprogram (TA)

Az alprogram az iskolai testmozgásprogramok három területén kívánja bővíteni, sajátélményszerzést biztosító tanulási környezetben a pedagógusok módszertani repertoárját és szemléletét:

- testnevelés óra
- mozgásos tanulás osztálytermi környezetben
- szabadidős mozgástevékenységek

A TA a testmozgás iskolai környezetben előforduló minden formájára támaszkodva, tanulástámogató eszközeivel vesz részt a tanulói komplex személyiségfejlesztésben.

Az aktív, kreatív, felelősségteljes magatartást kialakító oktatási módszerek alkalmazásával teszi az alprogram a testmozgáson alapuló tevékenységeket a közösségi célok és az egyéni felelősség életgyakorlatává.

Az alprogram célja: az egészségtudatos, jövőorientált életmód kialakítása.

Az alprogram tartalma:

- Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató **módszerek és keresztntantervi tartalmak implementációjának támogatása testnevelés órai környezetben**, a differenciálásra építve.
- Mozgásos tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő **integrálása osztálytermi környezetben.**
- Önkéntességre és befogadásra épülő **informális és nonformális tanulás testmozgásalapú támogatása iskolai környezetben**

3.1.2 Az életgyakorlat-alapú alprogram (ÉA)

Az Életgyakorlat-alapú alprogram egy olyan pedagógiai rendszert mutat be, amely hozzájárul az egyén és **természeti, társadalmi környezete kölcsönhatásának** tudatos és felelős alakításához.

Az életgyakorlat koncepció egyrészt figyelembe veszi a tanulók szükségleteit, és ennek függvényében eltérő tanulási-tanítási egységeket tartalmaz.

Minden egységen belül **alternatív, a tanulók képességeihez, érdeklődéséhez, tempójához igazítható tanítási eszközöket, munkaformákat használ.**

Az alprogram célja:

- A gyermek az életben hasznosítható ismereteket, tapasztalatokat szerezzon, amely sikeres életvezetési kompetenciákkal vértézi fel.
- Megalapozza a vitakultúrát, kritikus gondolkodást és az önálló felelősségvállalást.
- Az életformák sokszínűségének tisztelete, a családi közösségek megbecsülése, az egészséges énkép kialakítása.

Az alprogram tartalma:

- egészséges életmód, életvezetés
- környezettudatosság (fenntarthatóság)
- állampolgári felelősség (közösségi szerepek)
- életút-támogató pályorientáció
- család, párválasztás
- érzelmi intelligencia (szociális készségfejlesztés)

3.1.3 A művészetalapú alprogram (MA)

Az alprogram a művészeti nevelést célzó tanórák, a művészeteket pedagógiai eszközként felhasználó osztálytermi tanulás és a szabadidős művészeti tevékenységek terén jelenik meg. A művészettel nevelés sok és sokféle lehetőséget teremt a tanulástámogatás megvalósítására.

Az alprogram célja: a művészeteket célként/eszközként használó tanórák, szabadidős foglalkozások biztosítása a tanulók számára.

Indirekt célok:

- Személyiség- és társas készségek fejlesztése a művészeti tevékenység révén
- Tanulási motiváció, tanulás iránti attitűd alakítása
- Indirekt (kognitív képességeket célzó) tanulásfejlesztés művészeti keretek között
- Tanulásfejlesztés a művészetek révén
- (Inter)diszciplináris ismeretátadás művészeteken alapuló, résztvevő központú gyakorlatokon keresztül
- Pályaorientáció: művészpályára irányítás, illetve pályaorientáció művészetek révén.
- A művészeti tevékenységbe ágyazott fejlesztés keretében a tanuló egyéni sajátosságaihoz alkalmazkodó, esélyegyenlőséget biztosító pedagógiai módszerek alkalmazása, ezáltal az adaptivitás biztosítására.

Az alprogram tartalma:

- Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató módszerek és kereszttantervi tartalmak megvalósításának támogatása a művészeti nevelést szolgáló tanórai környezetben, a differenciálásra épülve.
- Művészetekre épülő tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő integrálása osztálytermi környezetben.
- Önkéntességre és befogadásra épülő informális és nonformális tanulás művészet-alapú támogatása iskolai környezetben.

3.1.4 A logikaalapú alprogram (LA)

A Logikaalapú alprogram a tanulók gondolkodásának fejlesztését támogató módszerekkel és stratégiákkal növeli a pedagógusok módszertani repertoárját az iskolai élet területein.

Az alprogram megvalósítása során a pedagógusok logikai alapú játékokat (legyen az sakk, táblás, papír-ceruza, szituációs és egyéb játék), használnak fel mind az általános képességfejlesztéshez, mind a közismereti tantárgyi órákhoz.

Az alprogram megvalósítása során a tanítási és a tanulási folyamat egyaránt élményszerűvé, motiválóvá és egyben fejlesztő hatásúvá válik.

Az alprogram célja:

- A gyerekek a tanulást ne érezzék fájdalmas, fáradságos folyamatnak. Ennek érdekében a gyermekek egyik legfőbb tevékenységére, a játékra és a játékosságra épít.
- A tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás – ezzel a tanulók motivációja növelhető.
- Az oktatásban a különböző logikai játékok és technikák alkalmazása történik, mégpedig a tanterv és a tananyag megfelelő részébe való integrálással, szorosan kapcsolódva a megtanulandókhoz és a tanulók életkori sajátosságaihoz.
- A játék lehetőséget nyújt a differenciálásra, és a gondolkodási képességeken túl a szociális képességek fejlődése is várható.

Az alprogram tartalma

A problémamegoldógondolkodás fejlesztési lehetőségei a gyakorlatban – stratégiák és algoritmusok.

- A vizualitás szerepe a gondolkodás fejlesztésében.
- Játék alapú megközelítések:
- Térszemlélet, sík- és térbeli tájékozódási képesség fejlesztése
- Dienes játékok és a matematikai gondolkodás fejlesztése
- Sakk játék alapjainak elsajátítása és beépítése az iskolai tanulásba
- Táblás játékok, társasjátékok, papír-ceruza játékok alkalmazása
- Játékstrukturált megközelítések
- Kártyajátékok – lapot kérünk!, logiccards, set, stb.
- Logikai játékok, logisztika
- Barkochba és egyéb csoportos szituációs játékok
- Kreativitást és reflektivitást fejlesztő játékok

3.1.5 A digitális alapú alprogram (DA)

A Digitális alapú alprogram az IKT-műveltség elemeit keresztntantervi, transzverzális megközelítésben értelmezi, és a digitális pedagógiai kultúra komplex, intézményi szintű fejlesztését tekinti feladatának. Az IKT-műveltség tekintetében a technológiai, a kognitív és a szociális aspektust tekintjük irányadónak.

Az alprogram a pedagógusok módszertani kultúraváltását segíti elő, olyan korszerű digitális megoldásokkal, melyek hozzájárulnak az elektronikus tanulási környezet kialakításához, felgyorsítva az iskola digitális átállását, mely lehetővé teszi, hogy a digitális eszközök alkalmazásával a tanulás élményszerűvé váljon.

Az alprogram célja:

- Alakítsa ki az oktatásba integrált IT-eszközöket értő és kritikus módon alkalmazó „digitális állampolgár” habitust, melynek révén az összetett problémák megoldása a technológia segítségét is igénybe veszi.
- Értjük el, hogy a tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás a digitális alkalmazások használatával, ezzel növelve a tanulók motivációját, kognitív képességeik színvonalát, tanulás módszertani repertoárjukat, pályaorientáció szempontjából releváns ismereteiket, (inter)diszciplináris ismereteik körét.
Mindent egybevetve: járuljon hozzá a tanulók személyiségformálásához.

Az alprogram tartalma

- Játékalapú megközelítések
- Technológiai műveltség, felelősségteljes eszközhasználat
- IKT-műveltség
- Hálózati részvétel és együttműködés, problémamegoldás, kommunikáció és eszközhasználat
- Digitális írástudás
- IKT alapú óratervezés
- Személyes tanulási környezet menedzselése

3.2 Komplex óra

A program komplexitását a kognitív, affektív, szociális képességek együttes fejlesztése jelenti. A komplex óra azokat a kötelező és szabadon tervezhető tanórákat fedi le, amelyek a tantárgy tananyagának kb. 30%-át (új ismeret) hordozzák. A közismereti tantárgyak esetében a tantárgyi és keresztantervi tartalmat (tananyagot) az alprogrami tartalmakkal kapcsolja össze, a DFHT óraszervezési eljárásaival megvalósítva a tanórát. Ezen órák esetében a tantárgyakon átívelő transzverzális készségek (a kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményezőkészség, a problémamegoldó gondolkodás, kockázatelemzés, döntéshozatal és az érzelmek kezelése) fejlesztése is megjelenik.

Tartalmi fejlesztési pontok:

- legalább 1 alprogrami (max. 3 alprogrami) kapcsolat megjelenik benne
- kapcsolódik az adott tantárgy adott évfolyamának tanmenetéhez, és a tanítói/tanári kézikönyvben megjelenített órához
- törekedni kell arra, hogy minden alprogram egyenlő aránnyal (kb. 20%) jelenjen meg (össz. komplex óraszám)

A Komplex órák felépítése

3.3 Ráhangelődés

A ráhangelődés biztosítja, hogy **a tanulók lelkesen, motiváltan kezdjék el a napot az iskolában, és érzelmi biztonságban érezzék magukat az osztályközösségben.**

Legalább heti 1 alkalommal 20 perces foglalkozás valósul meg.

- Alsó tagozatban a tanításnap elején
- Felső tagozatban az osztályfőnöki óra keretein belül.

A **tanulási környezetet** célszerű átalakítani úgy, hogy a tanulók körben ülhessenek székeken vagy szőnyegen, így megkönnyítve a kommunikáció feltételeit.

A **foglalkozás felépítése** ajánlottan a következő:

- Üdvözlés
- Beszélgetés
- Közös tevékenység/játék
- Zárás

3.4 „Te órád”

„Te órád” - a diák olyan érdeklődéséhez, igényéhez, saját választásához igazítható, amely órákon az osztálykeret nem feltétlenül kell, hogy érvényesüljön.

Az intézményünk életében már meglévő, jól működő, hagyományokkal rendelkező foglalkozások, szakkörök, tehetséggondozó programok stb. továbbvitele, megtartása történik, de a foglalkozások középpontjába helyezve a tanulók szociális-emocionális fejlesztését.

Az óra kiválasztását a pedagógus segíti.

3.5 Házi feladat

A pedagógusnak úgy tervezi a foglalkozásokat, tanórákat, hogy ha a tanuló megfelelő munkafegyveléssel odafigyeléssel vesz részt a munkában, akkor nem lesz szüksége otthoni tanulásra, sem írásbeli, sem szóbeli házi feladat elkészítésére. Ez nem azt jelenti, hogy elmaradhat a szükséges gyakorlás és rögzítés, hanem azt, hogy a pedagógus az iskolai tanórákon, foglalkozásokon végzi el a tanulókkal ezeket a feladatokat. A mindennapokban

úgy tervezi és valósítja meg az óráit, foglalkozásait, hogy elegendő idő lesz a szükséges gyakorlásra és az új ismeretek rögzítésére az órák, foglalkozások keretén belül.

Szorgalmi feladatok adására mindig van lehetőség.

3.6 Értékelés

Az értékelés az iskola nevelőtestülete által elfogadott értékelési rendszer szerint folyik.

Nincs ötös fokozatú skálán történő értékelés a reggeli ráhangolódáson, a délutáni alprogrami foglalkozásokon, illetve azokon az órákon, amelyeken a DFHT módszert használják a pedagógusok.

A Komplex Alapprogram értékelési rendszerében egyaránt jelen van

1. a helyzetfeltáró (diagnosztikus értékelés)
 2. a minősítő (szummatív értékelés)
 3. a fejlesztő (formatív értékelés).
- Fontos szerepe van a **helyzetfeltáró (diagnosztikus)** értékelésnek. Ennek eredménye feltárja a pedagógus előtt a tanuló előzetes tudását, amire építheti további munkáját. Ez határozza meg az oktatási tartalmat és a módszereket. A diagnosztikus értékelés nem csak a tanév elején, hanem tanév közben is jelen kell, hogy legyen, hiszen ajánlott a tanév közben is felmérni, mennyit fejlődött a tanuló tudása. A tanév közben végzett diagnosztikus értékelés eredménye alapján a pedagógus dönthet arról, hogy változtat-e tanítási stratégiáján. A tanév végi diagnosztikus értékelésnél a pedagógus arról kap visszajelzést, milyen szinten sikerült a tananyagot megtanítani, a tanuló pedig arról, hogy mennyire sajátította el a követelményeket.
 - A **minősítő (szummatív)** értékelés egy tanulási szakasz lezárásakor, jelenik meg. Azt minősíti, hogy a tanuló mennyire sajátította el a tananyagot.
 - A Komplex Alapprogramban kiemelt szerepe van a személyre szabott, **differenciált, fejlesztő (formatív)** értékelésnek. Ennek célja nem a minősítés, hanem a tanulás támogatása. A pedagógus, miután felmérte a tanuló tudását, és segített a tanulónak a tanulási cél kitűzésében, támpontokat ad a megteendő lépésekről, majd nyomon követi a tanuló egyéni haladását, és személyre szabottan segíti a tanulási folyamatot. A fejlesztő értékelés alkalmazásánál a pedagógus a gyermek önmagához mért fejlődését

veszi figyelembe. Folyamatos visszajelzést ad a tanulónak erősségeiről és hiányosságairól, megbeszéli vele a tanulási célokat, az értékelési szempontokat, a teendőket, és a teendők határidejét. A tanuló egyéni haladásáról és erőfeszítéseiről visszajelzést ad. A pedagógus visszajelzésének mindenképpen tartalmaznia kell a tanuló részéről sikeresen megoldott problémákat, a további fejlesztést igénylő területeket és a teendőket.

Az értékelésnek fontos része legyen

- az önértékelés
- a társak értékelése.

Legyen egyénre szabott, objektív, kvalitatív és szöveges.

Figyelembe kell venni az eltérő kiindulási szinteket.

IV. A PROGRAM MEGVALÓSÍTÁSÁBAN RÉSZTVEVŐ PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAINAK ÁTTEKINTÉSE, ILLESZTÉSE A KOMPLEX ALAPPROGRAMHOZ

- A pedagógusok feladata kiegészül a **DFHT órák** megszervezésével, a kapcsolódó dokumentumok (óraillusztrációk) elkészítésével.
- A választott **alprogramokhoz** kapcsolódó **foglalkozások** megszervezése, megtartása, foglalkozás illusztrációk készítése.
- Az elkészült óraillusztrációk, foglalkozás illusztrációk, **tapasztalatok megosztása** a kollégákkal.
- Programhoz kapcsolódó további **oktatási segédanyagok**, szemléltető és mérőeszközök **kidolgozása, közreadása**.
- **Belső továbbképzések**, előadások, bemutató órák szervezése, megtartása.

V. A SZÜLŐK ÉS A TANULÓK TÁJÉKOZTATÁSA

A szülőket és a tanulókat a programról, annak tartalmáról, megvalósításáról az iskola igazgatója, és az osztályfőnökök tájékoztatják.

VI. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ MUNKA IDŐKERETE

4.1 A Komplex Alprogram a tanulók kötelező óraszámának a meghatározása tekintetében nem tér el a törvényben szabályozottaktól. Az iskolában folyó munka továbbra is két markánsan elkülönülő egységre oszlik:

A kötelező és szabadon tervezhető időkeret:

- a Komplex Alprogram a pedagógusok módszerbeli gazdagságát, korábbi gyakorlaton alapuló pedagógiai-módszertani kultúráját tekintve kb. 80 %-ban nem szabályozza.
- A tanítási órák 20%-ában azonban javasolt a Komplex Alprogram tanítási-tanulási stratégiájának, a DFHT tanítási-tanulási stratégiának az alkalmazása (differenciált egyéni munka, rétegmunka, pármunka, kooperatív módszerek, csoportmunka, drámajáték és projektmunka).

A DFHT esetében a 20% fele a DFHT-KIP (10%), a másik fele (10%) az egyéb tanulás-szervezési eljárások.

- 10%-ban pedig a Komplex órák keretében a kereszttantervi tantervek feldolgozása történik.

A Komplex Alprogram alprogrami foglalkozásai és a „Te órád” többnyire a délutáni időszávban valósulnak meg.

A Komplex Alprogram tanítási-tanulási stratégiához kapcsolódó elemei

4.2 Időkeretek:

Az egyes évfolyamok kötelező óraszámai alapján számított, a DFHT- módszertant alkalmazó órák arányait az éves munkatervben szabályozzuk.

4.3 Tantárgyfelosztás és a KAP által kínált módszertani elemek összehangolása

A tanuló heti kötelező tanóráinak számát, beleértve a választható tanóráinak számát az Nkt. és a NAT határozza meg.

A tantárgyfelosztás a törvény által meghatározott feltételeknek megfelelő, de az intézmény sajátos helyzetét figyelembe vevő alapidokumentum. Alapjául az intézményre érvényes törvény által előírt, a közismereti tantárgyakra vonatkozó heti óraszám szolgál.

Az általános iskolában a nevelés-oktatást a délelőtti és délutáni tanítási időszakban olyan módon kell megszervezni, hogy a foglalkozások ajánlottan tizenhat óráig tartsanak, továbbá tizenhét óráig – vagy addig, amíg a tanulók jogszerűen tartózkodnak az intézményben – gondoskodni kell a tanulók felügyeletéről.

A Komplex Alapprogram hetirendje:

Az évfolyamok részvétele és hetirendje a mindenkori humán erőforrás és tantárgyfelosztás függvénye ezért az iskola éves munkatervének a részét képezi.

VII. JELÖLÉSEK AZ OSZTÁLYNAPLÓKBAN

A KRÉTA rendszerben az alábbi lehetőségek szolgálnak a program megvalósításának jelölésére:

KOMPLEX ALAPPROGRAM							
DFHT óra	☐	Ráhangelődés	☐	Testmozgásalapú alprogram	☐	Művészetalapú alprogram	☐
DFHT-KIP óra	☐	Komplex óra	☐	Életgyakorlat-alapú alprogram	☐	Logikaalapú alprogram	☐
Te órád	☐	Digitális alapú alprogram	☐				